
4.8 Mediul social și economic

Cuprins

1	Impact potențial – privire generală.....	5
2	Metode de evaluare și predicție a impactului asupra mediului social si economic.....	13
2.1	Stabilirea situației inițiale	13
2.2	Predicția și evaluarea formelor de impact – Proiectarea măsurilor de prevenire/ diminuare a impactului.....	14
3	Context legislativ	15
4	Prezentarea generală a condițiilor socio-economice inițiale.....	17
4.1	Configurație generală	17
4.2	Situația geografică și administrativă	17
4.3	Caracteristicile populației din zona de impact	18
4.3.1	Istoric	18
4.3.2	Caracteristici etnice și religioase	18
4.3.3	Profilul demografic	18
4.4	Condiții economice locale și piața muncii.....	24
4.4.1	Dinamica locurilor de muncă și a șomajului	24
4.4.2	Dinamica locurilor de muncă la Roșia Montană	26
4.4.3	Activități economice	27
4.5	Prețul terenului in Rosia Montana.....	30
4.6	Condiții de trai din zonă	31
4.7	Starea sănătății	34
4.8	Societatea civilă	36
5	Cadru instituțional.....	38
5.1	Administrația locală și județeană	38
5.2	Agenția de dezvoltare regională	38
6	Impact potențial	40
6.1	Identificarea domeniului de impact social	40
6.2	Identificarea și descrierea formelor de impact potențial socio-economic în fazele de construcție, exploatare și închidere	41
7	Măsuri de ameliorare și monitorizare, responsabilități de implementare	45

Lista tabelelor

Tabel 1-1.	Sumar al formelor de impact potențial socio-economic	6
Tabel 2-1.	Studii ale situației socio-economice inițiale	13
Tabel 4-1.	Distribuția etnică a populației	18
Tabel 4-2.	Descrierea tipurilor de populație din comunitate.....	24
Tabel 4-3.	Procente de populație activă / inactivă din comunitate	24
Tabel 4-4.	Valoarea achizițiilor societății Roșia Montană Gold Corporation.....	28
Tabel 4-5.	Principalele motive care descurajează investițiile la Roșia Montană	30
Tabel 4-6.	Riscurile de îmbolnăvire de la Roșia Montană	35
Tabel 6-1.	Mărimea populației din zona de impact social	40
Tabel 6-2.	Forme de impact potențial socio-economic în fazele de construcție, exploatare și închidere	41
Tabel 7-1.	Măsuri de ameliorare și monitorizare, responsabilități de implementare.....	46

Lista figurilor

Figura 4.1.	Dinamica populației din comunitate.....	19
Figura 4.2.	Dinamica populației din comunitate și tendințe	20
Figura 4.3.	Piramida vârstelor în Roșia Montană.....	21
Figura 4.4.	Starea civilă a capilor de familie	21
Figura 4.6.	Tendențele educației în comunitate	23
Figura 4.7.	Nivelul educației pe categorii de vârstă	23
Figura 4.8.	Dinamica locurilor de muncă din comunitate	26
Figura 4.9.	Definirea populației și tendințelor demografice din Roșia Montană.....	27
Figura 4.10.	Surse de venit la Roșia Montană.....	27
Figura 4.11.	Dinamica achizițiilor Roșia Montană Gold Corporation din comunitate	28
Figura 4.12.	Caracteristicile agriculturii la Roșia Montană	29
Figura 4.13.	Tendențele proprietății asupra locuințelor.....	32
Figura 4.14.	Condițiile de locuit din comunitate	33
Figura 4.15.	Incidența cardiopatiilor ischemice în comunitate	34

1 Impact potențial – privire generală

Capitolul următor oferă o privire generală asupra formelor de impact potențial, măsurilor propuse pentru ameliorare și planurilor de management aferente privind aspectele socio-economice asociate proiectului Roșia Montană dezvoltat de SC Roșia Montană Gold Corporation SA.

Formele de impact socio-economic ale proiectului pot fi împărțite în două componente:

1. Forme de impact direct. Forme de impact socio-economic legate de achiziționarea terenurilor (strămutare materială și economică) tratate în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare.
2. Forme de impact indirect. Forme de impact socio-economic și asupra mediului care nu sunt legate de achiziționarea terenurilor și sunt tratate în Programul de dezvoltare durabilă a comunității.

Programul de dezvoltare durabilă a comunității cuprinde măsuri care vor contribui la întărirea și dezvoltarea condițiilor socio-economice a comunităților locale și la reducerea sau ameliorarea formelor de impact potențial negative ca urmare a schimbării situației sociale și economice actuale.

Formele de impact socio-economic vor fi analizate și rezolvate ținând seama de condițiile specifice și de contextul de la Roșia Montană și din regiune. Ca în cazul tuturor aspectelor Evaluării Impactului asupra Mediului, aspectele socio-economice vor fi elaborate și gestionate în conformitate cu legislația română, legislația UE, principiile Ecuator¹ și cele mai bune practici internaționale. Acestea sunt descrise în detaliu în Planul de dezvoltare durabilă a comunității.

Tabelul următor oferă o sinteză asupra formelor de impact potențial, măsurilor propuse pentru ameliorare și planurilor de management aferente pentru perioadele de construcție, exploatare și închidere.

---

¹ <http://www.equator-principles.com>

Tabel 1-1. Sumar al formelor de impact potențial socio-economic

Tema	#	Acțiune	Impact potențial	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
Terenuri, infrastructura și demografie	1	Achiziționare de terenuri pentru activități miniere	Strămutare fizică și economică a persoanelor: Achiziționare a circa 1.600 ha de teren și strămutarea a 974 de gospodării, cele mai multe din localitățile Roșia Montană (577 case și 136 apartamente), Corna (150 gospodării) și Gura Cornii (111 gospodării)	<p>Terenuri și bunuri imobiliare achiziționate de RMGC în baza tranzacțiilor reciproc avantajoase. Gospodăriile strămutate pot alege între două opțiuni: Strămutare, inclusiv teren și casă de locuit în zonele de strămutare amenajate de RMGC la Piatra Albă, comuna Roșia Montană – sau în Alba Iulia și alte forme de asistență detaliate în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare.</p> <p>Relocare, prin care gospodăriile mutate achiziționează singure un alt teren, cu sumele primite în compensație pentru imobilele părăsite la valoarea integrală de despăgubire. Relocarea presupune și alte forme de asistență detaliate în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare.</p> <p>Există diferite măsuri de refacere a mijloacelor de trai, conform detaliilor din Planul de acțiune pentru strămutare și relocare și Planul de dezvoltare durabilă pentru comunitate.</p> <p>Persoanele strămutate au acces la un mecanism special de rezolvare a contestațiilor și plângerilor.</p> <p>Persoanelor vulnerabile le sunt adresate pachete speciale de asistență.</p> <p>Măsurile de strămutare și relocare sunt implementate de RMGC. Bugetul pentru strămutare și relocare este de circa 80 mil. USD.</p>	<p>Plan de acțiune privind strămutarea și relocarea</p> <p>Plan de dezvoltare durabilă a comunității</p> <p>Plan de protecție a patrimoniului cultural</p>

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
Forța de muncă	2	Pierdere de infrastructură publică din Roșia Montană.	Actuala infrastructură și dotările publice din Roșia Montană vor fi distruse prin începerea lucrărilor de exploatare	Construcția amplasamentului de strămutare de la Piatra Albă va include înlocuirea întregii infrastructuri publice, inclusiv primărie, secție de poliție, poștă, casă de cultură o nouă piață (centru comunal), dispensar și farmacie. Se va construi de asemenea o școală la Piatra Albă. Se va asigura alimentare centralizată cu apă, canalizare, electricitate și legături telefonice pentru toate gospodăriile strămutate. Majoritatea bisericilor și cimitirelor vor rămâne neafectate ca urmare a măsurilor de protecție ce vor fi implementate în perimetrul istoric desemnat ca zonă de protecție a patrimoniului. Structurile congregaționale care ar putea fi afectate vor fi reconstruite sau despăgubite la alegerea congregației. Cimitirele și mormintele vor fi mutate potrivit legislației române.	
	3	Impact asupra infrastructurii locale, locuințelor, bunurilor și serviciilor de bază Forme de impact social legate de interacțiunea cu populația locală	Potențial în detrimentul populației locale prin reducerea accesului sau scăderea calității serviciilor locale; concurență asupra serviciilor. Îmbunătățirea serviciilor locale etc. prin creșterea cererii de acces și calitate a serviciilor din partea muncitorilor; prin creștere puterii de cumpărare care determină investiții noi. Creșterea diversității culturale și revitalizării sociale. Noi energii, noi inițiative – sportive, comerciale, sociale Îmbunătățirea și creșterea diversității sociale prin integrarea muncitorilor „străini” în populația locală direct (prin căsătorie) sau indirect, prin cererea de servicii pentru muncitori și familiile lor în comunitățile locale/regionale. Risc de tulburări și conflict (cultural) cu localnicii.	Politică de angajări a RMGC, constructorului și sub-contractorilor acestora, ce stipulează angajarea cu prioritate pentru populația locală. Incluzând accent pe angajări cu șanse egale pentru creșterea numărului de femei printre angajați. Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	Plan de dezvoltare durabilă a comunității Plan de dezvoltare durabilă a comunității Plan de dezvoltare durabilă a comunității

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
Legături sociale și calitatea vieții	4	Reducerea forței de muncă locale / regionale prin închiderea exploatării Minvest.	Potențial de trai solitar; riscuri de răspândire a unor boli, inclusiv a celor cu transmitere sexuală, chiar și a HIV/ SIDA	creșterea numărului de femei în campul muncii. Accent pe angajarea bărbaților căsătoriți sau cu partener de viață stabile. Codul de comportare pentru angajați. Politică de sănătate a comunității pentru conștientizarea aspectelor de sănătate	Plan ce va fi elaborat împreună cu Minvest
			Risc de creștere a șomajului și vulnerabilității sociale/economice	Politică RMGC, constructori și sub-contractori ai RMGC, de angajare cu prioritate a persoanelor disponibilizate de Minvest.	
	5	Întinerirea și îmbunătățirea pieței muncii și a posibilităților	Disponibilizarea muncitorilor calificați în domeniul minier pentru reangajare. Mărirea deinde de numărul celor ce vor putea fi angajați direct de RMGC sau subcontractori.		
			Îmbunătățirea veniturilor și ridicarea nivelului de trai. Îmbunătățirea oportunităților de dezvoltare personală și familială, inclusiv a confortului (izolații mai bune etc.) educației, agrementului și investițiilor viitoare.		
	6	Educarea adulților, instruire profesională, instruire la locul de muncă	Creșterea oportunităților de exploatare a șanselor de angajare, dezvoltarea de întreprinderi proprii, suplینire a lipsurilor de servicii.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	
			Posibilități mai bune de sănătate mai ales pentru persoanele în vârstă sau dezavantajate.		
	7	Îmbunătățirea serviciilor și dotărilor pentru sănătate.		Elaborarea, implementarea și realizarea programelor de maximizare a acestor beneficii în diferite planuri de management.	Plan de acțiune privind strămutarea și relocarea
	8	Renovarea sau construcția de infrastructură nouă și servicii, inclusiv pentru deșeurii, electricitate, apă, canalizare și drumuri.	Îmbunătățirea infrastructurii de bază și comună și îmbunătățire sănătății asociată acestora. Îmbunătățirea stimulentei de acces sau ședere în regiune datorită creșterii factorului de confort. Benefic pentru posibilitățile turistice.		Plan de dezvoltare durabilă a comunității
Revigorare și revitalizare culturală, introducerea unei noi dinamici culturale.					
9	Expunere la noi culturi (alți români sau cetățeni străini)	Stres și conflict datorat schimbărilor, incertitudinii și negocierilor. Resentimente, neîncredere, teamă de nou și culturi, persoane străine.	Politică de angajări a RMGC, constructorului și sub-contractorilor acestora, ce stipulează angajarea cu prioritate pentru populația locală. Incluzând accent pe angajări cu șanse egale pentru creșterea numărului de femei printre angajați.		

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
	10	Strămutarea (unei părți a) comunității	<p>Tulburarea legăturilor sociale locale și rețelelor de solidaritate. Afectează cel mai mult persoanele cele mai vulnerabile, precum bătrânii sau handicapații</p> <p>Pierderea casei strămoșești, a zonei și asocierea amintirilor.</p> <p>Pierderea rețelilor de sprijin și vecinătăților cunoscute.</p> <p>Îmbunătățirea condițiilor de trai prin construcții noi, o infrastructură mai bună, acces îmbunătățit la servicii comunitare (mai bune).</p> <p>Creșterea bunăstării proprietarilor/operatorilor locali. Oportunități de lichidare a activelor sau transformare a activelor tangibile în bunuri intangibile. Posibilitatea de a investi în oportunități altfel inaccesibile localnicilor.</p> <p>Dacă este vorba de locuințe, locatarul trebuie să se mute temporar sau permanent (strămutare).</p> <p>Dacă este un agent economic, pierdere semnificativă de clienți. Firmele trebuie să se mute sau să închidă. Posibilitate de redeschidere dacă accesul este restricționat temporar.</p>	<p>Politici pentru persoanele vulnerabile, inclusă în Planul de acțiune pentru relocare și strămutare. Se dă posibilitatea persoanelor să opteze pentru strămutare (în loc de relocare) pe un amplasament comun, unde se vor construi toate dotările comunității.</p> <p>Alocarea loturilor și locuințelor de pe amplasamentele de strămutare va căuta să păstreze vecinătățile și rețelele de solidaritate.</p> <p>Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.</p>	<p>Plan de acțiune privind strămutarea și relocarea</p> <p>Plan de dezvoltare durabilă a comunității</p>
	11	Cerere de servicii locale, infrastructură, inclusiv case, terenuri, alte resurse și proprietăți locale.	<p>Dacă este vorba de locuințe, locatarul trebuie să se mute temporar sau permanent (strămutare).</p> <p>Dacă este un agent economic, pierdere semnificativă de clienți. Firmele trebuie să se mute sau să închidă. Posibilitate de redeschidere dacă accesul este restricționat temporar.</p>	<p>Identificarea tuturor căilor de acces utilizate de comunitate înainte de începerea construcției / operării</p> <p>Implementarea unor soluții de acces alternativ temporare sau permanente, inclusiv financiare</p>	<p>Plan de acțiune privind strămutarea și relocarea</p> <p>Plan de dezvoltare durabilă a comunității</p>
	Acces	12	Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici.	<p>Identificarea tuturor căilor de acces utilizate de comunitate înainte de începerea construcției / operării</p> <p>Implementarea unor soluții de acces alternativ temporare sau permanente, inclusiv financiare</p>	<p>Identificarea tuturor căilor de acces utilizate de comunitate înainte de începerea construcției / operării și implementarea soluțiilor alternative de acces temporar sau permanent.</p> <p>Plata despăgubirilor datorate pentru restricțiile temporare de folosire. Sumele compensatorii prevăzute în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare.</p>
Economie	13	Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici.	<p>Posibil impact semnificativ asupra agriculturii de subsistență și mijloacelor de întreținere.</p> <p>Întreruperea practicilor agricole sezoniere și creșterii animalelor.</p>	<p>Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.</p>	
	14	Îmbunătățirea infrastructurii de transport în localitate și în regiune prin îmbunătățirea conexiunilor rutiere și suportului logistic.	<p>Întrare și ieșire mai ușoară din regiune a persoanelor, inclusiv turiști. Promovarea regiunii pentru dezvoltare (turistică/ alternativă), ducând la dezvoltare socio-economică durabilă.</p>	<p>Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.</p>	

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
Economie	15	Creșterea resurselor fiscale colectate de autoritățile locale sub formă de impozite	Îmbunătățirea bugetului autorităților locale, creșterea posibilității de dezvoltare a serviciilor civice locale: educație, sănătate, transport etc.	Dezvoltarea capacității administrației locale de a planifica și utiliza adecvat mai multe resurse	Plan de dezvoltare durabilă a comunității
	16	Creșterea resurselor fiscale colectate de autoritățile centrale sub formă de impozite și taxe	Contribuție la dezvoltarea națională prin creșterea veniturilor disponibile	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	
	17	Risc ca taxele și impozitele să nu fie utilizate în primul rând pentru dezvoltare locală.	Contribuțiile la stat nu se vor întoarce probabil în folosul dezvoltării locale Posibilitate ca prioritățile administrației locale să nu răspundă nevoilor și dorințelor specifice ale populației locale	Cooperare cu autoritățile locale în proiecte care să aducă beneficii comunității locale /regiunii. RMGC va cofinanța aspecte ale dezvoltării proiectelor/ implementării	
	18	Risc legat de o potențială distribuție neechitabilă a beneficiilor aduse de proiect în întreaga comunitate.	Personalul mai în vârstă nu va putea găsi de lucru după ce Minvest va închide exploatarea RoșiaMin, persoanele dezavantajate nu vor avea capacitatea (intelectuală, educațională, fizică) de a exploata noile oportunități.	Identificarea persoanelor cu riscuri specifice. Împreună cu autoritățile locale, identificarea oportunităților de angajare, dacă și ce pregătire profesională este necesară, asistență pentru reconversie etc.	
	19	Creșterea angajărilor directe și indirecte.	Fluxul efectelor prezenței unui instrument de investiții major în întreaga comunitate, până la nivel național. 1:4 angajări directe / indirecte, create de locuri de muncă	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	
	20	Venituri crescute.	Comparativ cu scenariul „în lipsa minei”, veniturile din regiune vor crește		
	21	Pierdere de personal calificat de alți agenți economici în favoarea RMGC.	Scurgere de capacități pentru a ocupa posturi mai bine plătite / cu beneficii mai mari în cadrul RMGC. Reducerea capacității disponibile pentru alți angajatori.	Cererea pentru forța de muncă va determina salarii mai mari și condiții mai bune crescând capacitatea generală a regiunii de a încuraja rămânerea în regiune a muncitorilor cu calificare adecvată. Îmbunătățirea formării profesionale, educației și calificării profesionale prin inițiative susținute de RMGC conducând la creșterea capacității.	
	22	Creșterea veniturilor angajaților la firme mici.	Cererea de furnizare a diferite servicii, materiale și produse pentru proiectul RM va determina cererea/ identificarea furnizorilor etc. locali, determinând creșterea veniturilor acestora. Se va stimula dezvoltarea firmelor locale de aprovizionare a proiectului RM și a activităților înrudite/ derivate.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	Plan de dezvoltare durabilă a comunității

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
	23	Afectarea firmelor aflate în zona de impact a proiectului.	Pierdere temporară sau permanentă a veniturilor din activitate. Pierdere de venit și ocupație a antreprenorilor.	Asistență în procesul de relocare/ strămutare (a afacerii) pentru cei afectați, despăgubire pentru pierderea de venit, îmbunătățirea pregătirii, educării adulților și formării profesionale pentru firmele afectate, oferind ajutor pentru redeschiderea activității.	Planul de acțiune pentru strămutare și relocare; Plan de dezvoltare durabilă a comunității.
	24	Creșterea vizibilității comunității și a regiunii pentru alte investiții (adică dezvoltare regională)	Creșterea încrederii pentru Investiții străine directe în localitatea Roșia Montană, prin confirmarea națională a posibilității de investiții majore la nivel regional și între țările vecine.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	
	25	Forță de muncă bine pregătită.	Forță de muncă calificată, multidisciplinară după dezvoltarea capacității și experienței necesare pentru lucrul la mină și industriile auxiliare.		
	28	Inflație și creștere a costului vieții.	Cauzată de creșterea generală a activității economice și bunăstării din regiune. Potențial afectează pe cei mai săraci din comunitate.	Politica de cazare a muncitorilor a fost stabilită pentru a reduce impactul; aceasta se concretizează prin angajarea localnicilor, creșterea procentului de angajare, cazarea să fie făcută răspândit în întreaga comunitate, acțiuni specifice pentru asistarea celor mai săraci și vulnerabili din comunitate în scopul protejării acestora de efectele inflației.	Plan de dezvoltare durabilă a comunității
	29	Perioada de construcție + perioadă scurtă de activitate relativ mai intensă.	Creșterea activității economice locale după începerea construcției, faza cea mai activă, inclusiv ca locuri de muncă. Contractarea activității economice locale la încheierea construcției, inclusiv restrângerea activității.	Politica de achiziții locale: procurarea de servicii, furnituri și lucrări de construcții de la furnizori și subcontractori vor fi maximizate. Politica de achiziții locale cu scopul punerii în valoare a capacității micilor firme locale. Planul de dezvoltare durabilă pentru comunitate cuprinde măsuri de dezvoltare a IMM care să îmbunătățească climatul de afaceri în perspectiva îndelungată și să atenueze impactul potențial al depresiunii care ar urma încheierii fazei de construcție	Plan de dezvoltare durabilă a comunității
	30	Riscuri economice legate de închiderea ulterioară a minei.	Planificare necorespunzătoare sau insuficiență a activităților economice alternative durabile pe durata de existență a minei determină impact economic semnificativ după închiderea minei.	Dezvoltarea unei game de măsuri și inițiative pe durata proiectului RM care să permită creșterea bunăstării după închiderea exploatarei.	

Tema	#	Acțiune	Impact potential	Măsura de prevenire/diminuare a impactului (Dacă este cazul)	Planuri de management aplicabile
Siguranța comunității	31	Creșterea circulației, mai ales în faza de construcție	Volum semnificativ de trafic, mai ales de mașini grele, crește riscul pentru persoane. Riscul cel mai acut pentru locuitorii rămași pe loc, pietoni, bicicliști, copii și bătrâni.	Codul de conduită al angajaților, limite de viteză, măsuri de ordin fizic și conștientizare în școli.	Plan de securitate pentru sanătate și siguranță.
	32	Construcția și exploatarea minei.	Activitățile industriale semnificative, precum minele, creează noi pericole pentru siguranță în comunități, mai ales pentru locuitorii rămași pe loc.	Împrejmuirea tuturor incintelor de lucru. Servicii de pază pentru împiedicarea accesului terților. Conștientizare.	
Confortul comunității	33	Zgomot din traficul intensificat, mai ales în faza de construcție.	Creșterea nivelului de zgomot va apărea ca efect al traficului spre și dinspre amplasament, în afara zgomotului de pe amplasament.	Antifonarea eficientă a motoarelor vehiculelor și funcționarea uzinei la parametrii de proiectare aprobați; respectarea traseelor și orarului de transport.	Plan de management a zgomotelor și vibrațiilor.
	34	Praf din activitățile de pe amplasament, mai ales în faza de construcție.	Praful ridicat din activitățile de pe amplasament ar putea fi purtat spre comunitățile apropiate, dând naștere la neplăceri.	Aplicarea măsurilor de reducere a prafului, mai ales prin stropirea regulată a drumurilor de pământ în perioadele de secetă și evitarea activităților generatoare de praf în condiții de vreme nefavorabilă, pe cât posibil.	Plan de management a calității aerului.

2 Metode de evaluare și predicție a impactului asupra mediului social și economic

2.1 Stabilirea situației inițiale

Proiectul a organizat mai multe campanii de colectare a informațiilor privind condițiile sociale și economice inițiale ale populației afectate:

- Recensământ fizic și cadastral al clădirilor, terenurilor și al gospodăriilor afectate (prima rundă de activitate pe teren desfășurată de Străjan Planning Office (SPO) în 2000, actualizată de RMGC în 2002);
- Studiile socio-economice realizate pentru gospodării, efectuate în 2002 de RMGC, inclusiv prin administrarea unui chestionar în 247 de gospodării reprezentând circa 25% din gospodăriile afectate și utilizarea instrumentelor calitative între care discuții focus group și interviuarea liderilor din comunitate.
- Studiile socio-economice calitative efectuate la sfârșitul anului 2002 pentru RMGC de Institutul de Cercetare a Calității Vieții ICCV², inclusiv administrarea unui chestionar detaliat privind mijloacele de trai, veniturile și cheltuielile pe gospodărie, la 30 de gospodării posibil a fi afectate, cât și discuții de Focus Grup desfășurate în localitățile din jurul perimetrului proiectului.
- Sondaj printre firmele potențial afectate, efectuat în 2002.
- Sondaj calitativ privind atitudinea populației direct afectată de proiect, efectuat în octombrie 2004 de TNS/CSOP.
- Sondaj cuprinzător privind situația inițială a stării și riscurilor de sănătate de la Roșia Montană.

Tabelul de mai jos prezintă descrierea sumară a fiecăreia dintre aceste campanii.

Tabel 2-1. Studii ale situației socio-economice inițiale

Studiul	Perioada	Elaborator	Obiective	Instrumente
Sondaj fizic și cadastral – recensământ gospodării afectate	2002	SPO (Străjan Planning Office) apoi RMGC (intern)	Stabilirea situației inițiale a activelor materiale, întocmirea hărții cadastrale, identificarea proprietarilor, stabilirea eligibilității	Sondaj topografic al loturilor afectate, recensământ al membrilor de familie
Sondaj socio-economic	Mijlocul lui 2002	RMGC (intern)	Stabilirea situației socio-economice inițiale pentru elaborarea primei versiuni a PASR	Chestionar (v. mai jos) administrat unui eșantion stratificat de 247 gospodării. Sondaj printre sursele principale de informație
Studiu detaliat al mijloacelor de trai Focus Grup referitoare la așteptările de la proiectul RMGC	Sfârșitul lui 2002	ICCV (extern)	Obținere de informații detaliate despre fluxurile de venit, strategii de supraviețuire	Chestionar detaliat administrat în 30 de gospodării Discuții Focus Group
Analiză calitativă a percepției factorilor de interes locali	Septembrie-octombrie 2004	TNS/CSOP	Obținere de informații despre percepția și așteptările factorilor	Interviuri cu 456 capi de gospodărie care ar putea fi mutate sau strămutate;

² Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV), institut public de cercetări din România, în subordinea Academiei Române.

Studiul	Perioada	Elaborator	Obiective	Instrumente
asupra proiectului			interesați din zonele afectate referitor la PUZ	331 capi de gospodărie din Abrud și 317 din comuna Roșia Montană
Condiții inițiale pentru sănătate	2005	Centru de Sănătate a Mediului, Cluj Napoca	Pentru a determina starea generală inițială a sănătății în Roșia Montană și a o compara cu alte zone	Interviuri cu lucrători sanitari din regiune, analiza datelor statistice de sănătate

2.2 Predicția și evaluarea formelor de impact – Proiectarea măsurilor de prevenire/ diminuare a impactului

Pentru a defini situația socio-economică a zonei Roșia Montană și a împrejurimilor acesteia, investigațiile au inclus următoarele:

- Contextul local din Roșia Montană și din împrejurimile acesteia, cum ar fi sursele actuale de venit, demografia, activitățile miniere actuale și planurile referitoare la acestea, alte activități economice actuale și fluxuri actuale de investiții, precum și organizarea socială și politico-administrativă, situația societății civile etc.
- Documentația disponibilă cu privire la cele mai bune practici legate de evaluările impactului social și planificarea strămutărilor, în special cele publicate de Banca Mondială.

Informațiile obținute au fost apoi utilizate pentru a previziona impactul socio-economic al proiectului Roșia Montană și, de asemenea, pentru a evalua semnificația impactului și pentru a proiecta metodele corespunzătoare de prevenire sau diminuare a impactului negativ și de punere în valoare a impactului pozitiv.

Elementele de complexitate ale proiectului RM și ale evaluării impactului socio-economic (atât negativ cât și pozitiv) și a măsurilor de ameliorare constau din:

- Lipsa unui precedent în România cu privire la implementarea unui proiect major de extracție în conformitate cu reglementările române și cele transpuse din legislația și standardele UE;
- Lipsa unui precedent în România cu privire la implementarea unui proiect major de extracție în conformitate cu cerințele Instituțiilor Finanțatoare Internaționale și cu principiile Ecuator³;

³ Identic cu nota de subsol ¹⁾.

3 Context legislativ

Legislația română este conformă legislației UE și îndrumătoarelor Bancii Mondiale și cu documentația suport a acestora.

În octombrie 2002, IFC a convocat la Londra o întrunire a băncilor pentru discutarea aspectelor de mediu și sociale în finanțarea proiectelor. Ca urmare, băncile participante au decis să elaboreze un cadru pentru industria bancară de tratare a riscurilor de mediu și sociale în finanțarea proiectelor. Ca rezultat au apărut Principiile Ecuator⁴.

Principiile Ecuator sunt direct legate de diferite ghiduri și politici de salvagardare ale WBG (World Bank Group)/ IFC. De aceea, dacă un investitor respectă Principiile Ecuator, înseamnă că se va conforma ghidurilor și politicilor relevante ale WBG/ IFC.

Legislația română și a Uniunii Europene sunt în general mai stricte decât Principiile Ecuator și mai importante pentru proiect din punct de vedere tehnic al social al impactului și al măsurilor de prevenire/ diminuare a acestuia.

Legislația română privind EIM include aspectele socio-economice. Ordinul nr. 863 din 26 septembrie 2002 al ministrului apelor și protecției mediului privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului cuprinde cerințe privind conținutul studiului situației inițiale ce trebuie prezentată în EIM și impactul potențial al proiectului/ activității propuse asupra:

- caracteristicilor demografice/ ale populației locale;
- condițiilor economice locale, pieței muncii, dinamicii locurilor de muncă;
- condițiilor de trai din zonă.

Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul stabilește obiectivele, competențele și măsurile privind planificarea urbană și amenajarea teritoriului cu scopul de a asigura o dezvoltare echitabilă și durabilă a așezărilor umane și a teritoriului național, protecția mediului și îmbunătățirea calității vieții omului. Legea se adresează autorităților administrative.

Conform Convenției de la Aarhus privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, pe care România a ratificat-o prin Legea nr. 86/2000, dreptul participării publicului este garantat prin lege. O prevedere cheie a procesului de Evaluare a Impactului Economic și Social din România este aceea de a permite factorilor interesați să participe la luarea deciziilor de mediu legate de un proiect în cadrul unui proces de analiză.

Cele mai semnificative probleme economico-sociale care decurg din acest proiect sunt formele de impact direct legate de strămutarea populației locale. Strămutarea nebenevolă nu este tratată în mod specific în legislația română. Însă în România există diferite prevederi legale relevante pentru Planul de acțiune al RMGC pentru relocare și strămutare, respectiv referitoare la:

- achiziționarea de terenuri pentru activități miniere,
- expropriere în interes public,
- ghid privind acordarea despăgubirilor,
- regimul proprietății funciare, titlurilor de proprietate și tranzacțiilor imobiliare,
- regulamentele de urbanism și amenajarea teritoriului,
- autorizarea lucrărilor de sistematizare, construcție și demolări,
- strămutarea cimitirelor și bisericilor,

---

⁴ Identic cu nota de subsol ¹⁾:

<http://www.equator-principles.com/principles.shtm>

- prevederile referitoare la locuințe.
Aceste prevederi sunt sintetizate și analizate în Planul de strămutări și relocări.

4 Prezentarea generală a condițiilor socio-economice inițiale

4.1 Configurație generală

Principalele caracteristici socio-economice ale zonei proiectului pot fi sintetizate după cum urmează:

- Populația îmbătrânește și scade, atât la nivelul comunității, cât și la nivel regional.
- Îmbătrânirea populației se datorează în parte migrației populației apte de muncă și a tinerilor spre alte zone.
- Disponibilizările masive din industria minieră au avut un impact negativ semnificativ asupra comunității.
- Riscurile pentru sănătate sunt mari și frecvența școlară în scădere la nivelul comunității, iar infrastructura aferentă este nesatisfăcătoare.
- Sectorul minier rămâne principala sursă de locuri de muncă.
- Cele două exploatări miniere de stat existente în zona sunt planificate pentru închidere în 2007.
- Peste 50% din populația comunității primește ajutor de la stat.
- Procentul de persoane din categoria populației cu venituri sub pragul de sărăcie din comunitate, este ridicat.
- Fluxul investițiilor este scăzut, cu excepția mineritului.
- Starea infrastructurii – drumuri, alimentare cu apă, deșeuri, energie – și a fondului de locuințe din comunitate este foarte precară.
- Condițiile de mediu sunt foarte proaste, cu poluare semnificativă și forme continue de risc și impact asupra mediului.

4.2 Situația geografică și administrativă

Proiectul este situat în apropierea localității Roșia Montană, la aproximativ 50 km nord-vest de reședința de județ Alba Iulia și la 65 km nord-est de municipiul Deva. Proiectul este amplasat în regiunea cunoscută ca Patrulaterul Aurifer din Munții Metaliferi, parte a unui masiv muntos regional, denumit Munții Apuseni ai Transilvaniei.

România este împărțită în regiuni, formate din județe. Județul Alba face parte din Regiunea „Centrală”, ce include, de asemenea, județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Roșia Montană este situată în Regiunea Centrală. Detalii referitoare la așezarea geografică a comunei Roșia Montană sunt cuprinse în Secțiunea 5.2.

În zona de influență a proiectului se află trei unități administrativ-teritoriale, din județul Alba:

- Comuna Roșia Montană, cu o suprafață de circa 42 km², cuprinzând în total 16 localități cu o populație de 3.865, potrivit recensământului din 2002. Cel mai mare sat al comunei este Roșia Montană.
- Orașul Abrud care, în afara zonei urbane, cuprinde trei sate suburbane: Abrud Sat, Gura Cornei și Soharu și are o populație totală de 6.213 locuitori (2002).
- Orașul Câmpeni, cu încă 21 de sate și o populație totală de 8.096 locuitori (la recensământul din 2002)

Poziția așezărilor umane din zonă este rezultatul mai multor factori, în special accesul la terenurile agricole, apă și resursele miniere exploatabile. Așezările sunt concentrate în cele trei văi Roșia Montană, Corna și Abrud-Câmpeni.

4.3 Caracteristicile populației din zona de impact

4.3.1 Istoric

Istoria zonei Roșia Montană este strâns legată de aur, cu atestare documentară a activității de extracție a acestuia de aproape 2000 de ani, de la cucerirea romană a Daciei și crearea unei rețele de galerii în dealurile din vecinătatea comunei, denumite foarte probabil Albumus Maior. Progresele tehnologiei miniere, din epoca respectivă până în prezent, reprezintă o cronologie valoroasă a tradiției mineritului industrial, îndeosebi a rolului pe care l-a jucat în formarea patrimoniului cultural de la Roșia Montană.

4.3.2 Caracteristici etnice și religioase

Diversele grupuri etnice care s-au așezat aici pentru a lua parte la exploatarea resursei aurifere de la Roșia Montană au avut relații bune și nu s-a produs o separare pe criterii etnice. Potrivit departamentului statistic de la CJ Alba, circa 90% din populație se consideră de etnie română, 1,4% maghiari și 7,5% romi.

Majoritatea romilor locuiesc într-o așezare numită Dăroaia, în apropiere de Gura Roșiei, pe valea Abrudului. Comparativ cu nivelul național și media pe județ, media populației de romi pe comunitate este mai mare, conform tabelului 4-1 de mai jos:

Tabel 4-1. Distribuția etnică a populației

Distribuția etnică a populației în România și în județul Alba în 2002 În Roșia Montană 2005			
Diferența până la 100% reprezintă alte grupuri etnice			
	Români (%)	Maghiari (%)	Romi (%)
România ¹	89,5	6,6	2,5
Județul Alba ¹	90,4	5,4	3,8
Roșia Montană ²	90,1	1,4	7,5

1] Referință: Anuarul statistic național, 2003
2] Referință: Departamentul de statistică al CJ Alba, 2006.

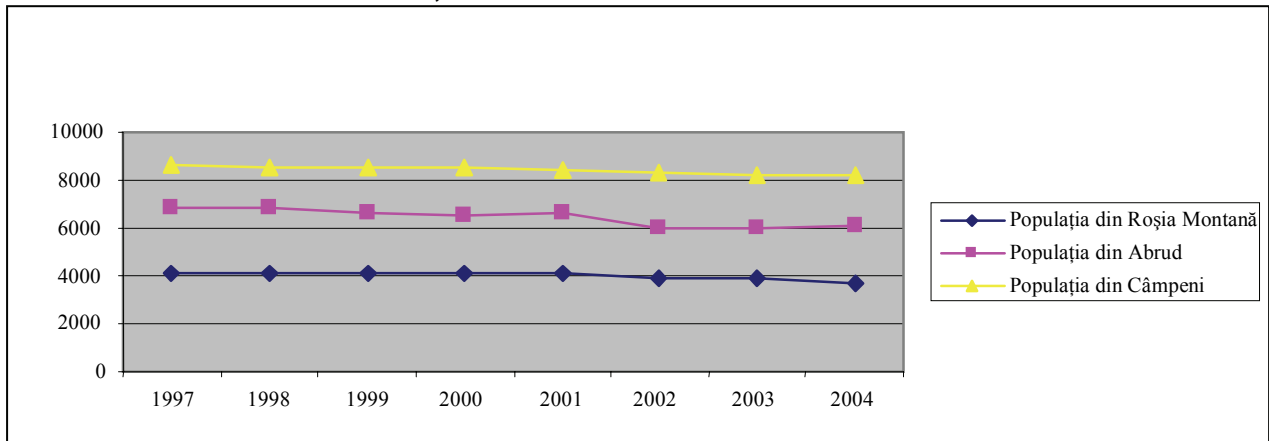
Deși majoritatea o reprezintă creștinii de rit ortodox român, ca și în restul României, mai există și alte religii creștine: greco-catolici, romano-catolici, protestanți, unitarieni, baptiști și pentecostali.

4.3.3 Profilul demografic

Populația din comunitate îmbătrânește și scade, cu o rată anuală medie de 0,8%.

Disponibilizările masive sunt în parte responsabile de acest lucru, împreună cu rata scăzută a natalității și migrația populației. Această tendință este observabilă la Roșia Montană, Abrud și Câmpeni, ceea ce indică o tendință regională.

Figura 4.1. Dinamica populației din comunitate

Sursa: Departamentul de statistică al CJ Alba

Tendința demografică negativă la nivel de comunitate poate fi explicată de mai mulți factori:

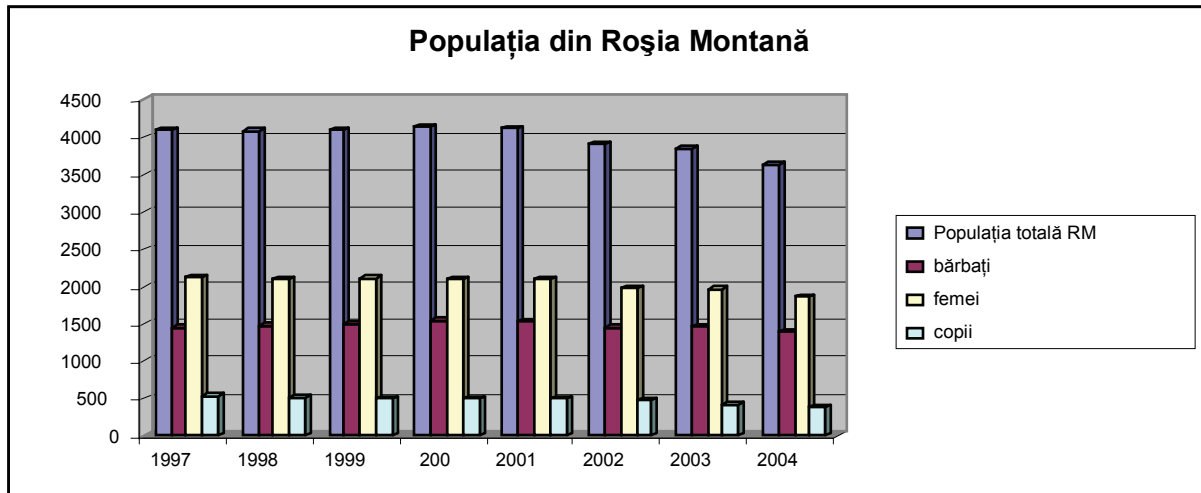
- Tendința regională generală de depopulare la nivel național începând din 1990;
- Restructurarea sectorului minier, inclusiv disponibilizările masive din comunitate și din regiune;
- Condițiile de regresie socio-economică din perioada post-comunistă.

În comunitate predomină persoanele în vârstă (indeosebi femei), reprezentând în medie 58% din populația totală din Roșia Montană, 44% la Abrud și 72% la Câmpeni.

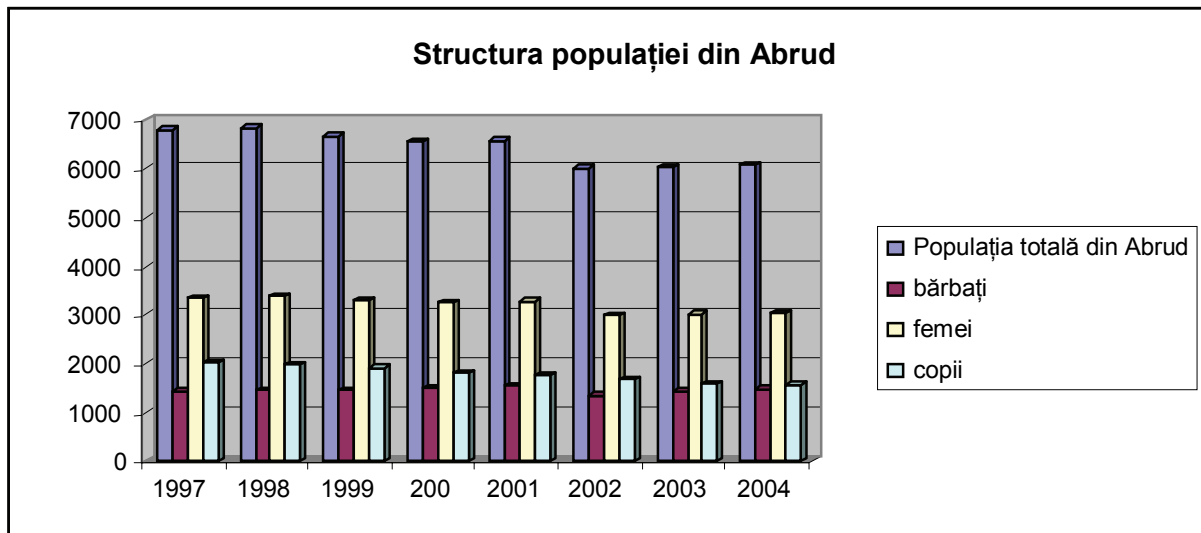
Populația tânără activă părăsește comunitatea în căutarea unor locuri de muncă mai bune și condiții de trai mai decent, de exemplu în: Alba Iulia, Arad, Oradea, Timișoara, Cluj Napoca, Deva. Posibilitățile limitate ale agriculturii au și ele un impact, determinând oamenii (din nou, mai ales tinerii) să migreze spre zone urbane.

Graficele demografice din pagina următoare prezintă tendința pe sexe și vârste.

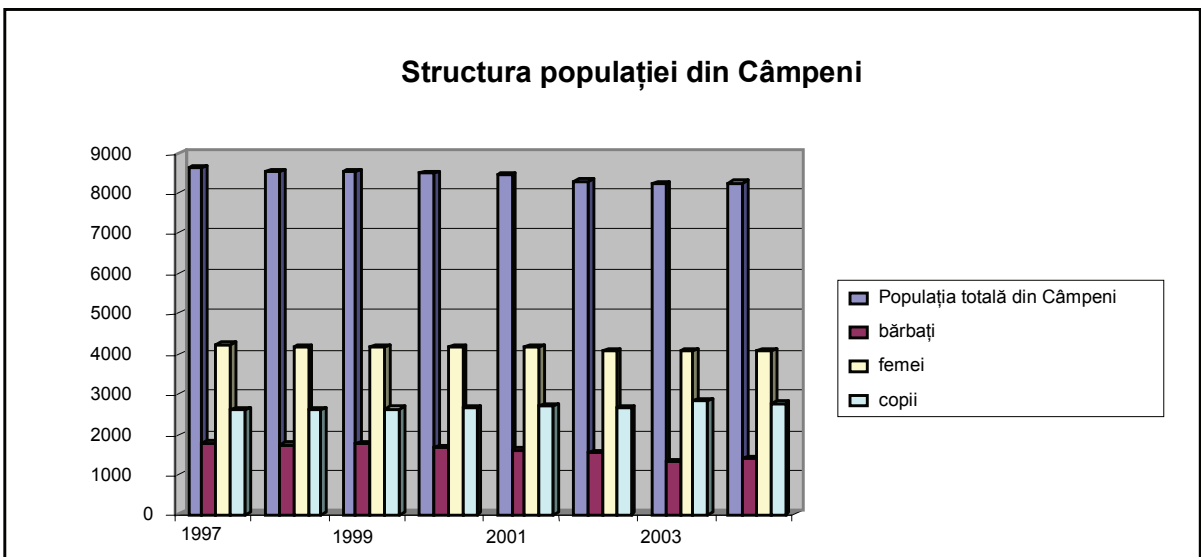
Figura 4.2. Dinamica populației din comunitate și tendințe

Grafic: Distribuția pe sexe a populației adulte din Roșia Montană
 Sursa: Departamentul de statistică CJ Alba

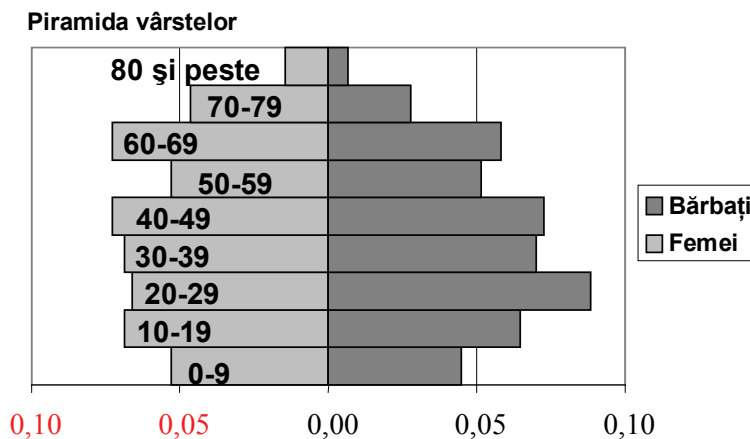

Grafic: Distribuția pe sexe a populației adulte din Abrud
 Sursa: Departamentul de statistică CJ Alba

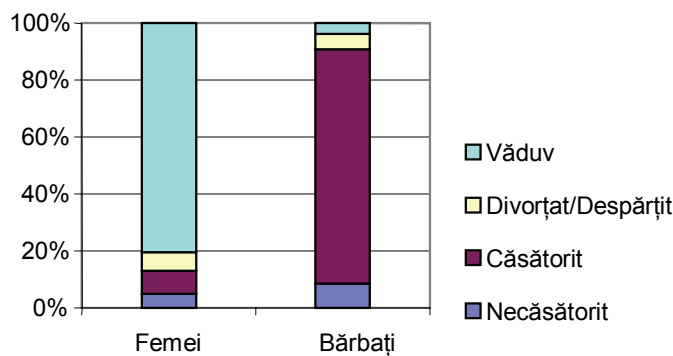
Grafic: Distribuția pe sexe a populației adulte din Câmpeni
 Sursa: Departamentul de statistică al CJ Alba

Figura 4.3. Piramida vârstelor în Roșia Montană

Cele mai mari grupuri demografice sunt văduvele bătrâne și bărbații căsătoriți (2002, sondaj RMGC)

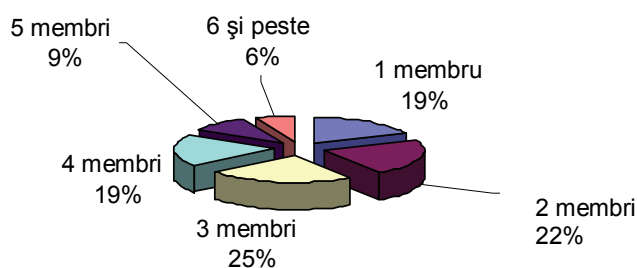
Figura 4.4. Starea civilă a capilor de familie

Distribuția pe sexe a capilor de gospodărie este 25% femei și 75% bărbați.

După cum se observă din graficul alăturat, capii de gospodărie femei sunt mai ales văduve, iar proporția capilor de gospodărie bărbați este cu puțin peste 80%.
 Sursa: Sondaj Planning Alliance pentru RMGC, 2002

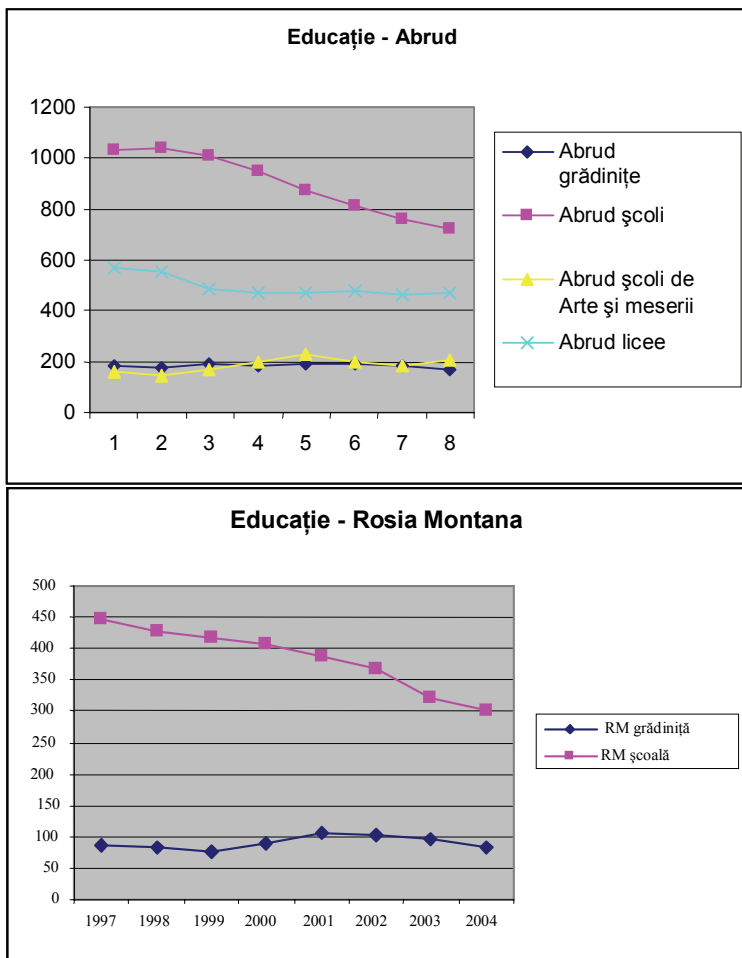
Figura 4.5. Distribuția gospodăriilor în funcție de numărul de membri în gospodărie

Potrivit recensământului național din 2002, mărimea medie a gospodăriilor din comuna Roșia Montană este de 2,83 (România: 2,89). Peste 247 gospodării cercetate de RMGC în 2002, numărul mediu de persoane în gospodărie este de 3,06, cu distribuția din graficul alăturat.

Figura 4.6. Tendințele educației în comunitate

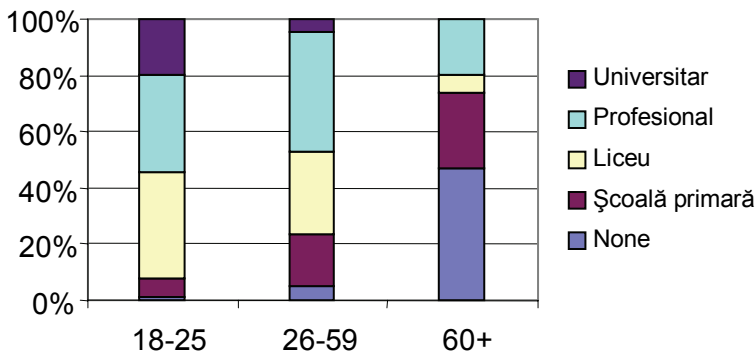

Ref: Ambele grafice - Departament statistică Alba Iulia
 statistical department, 2005

Corepunzător tendințelor regionale legate de declinul populației, se constată migrația tinerilor și creșterea proporției persoanelor în vârstă, declin evident al populației școlare (v. graficele educației în Abrud și Roșia Montană).

Dotarea școlilor este învechită, în stare proastă și bugetul autorităților locale disponibil pentru îmbunătățirea condițiilor este limitat. Numărul cadrelor didactice din comună este și el în declin.

Figura 4.7. Nivelul educației pe categorii de vârstă

Situația educației a 601 adulți a fost investigată prin sondajul a 247 gospodării efectuat în 2002 de RMGC. Rezultatele sunt prezentate pe categorii de vârstă (v. graficul alăturat) și se observă în mod clar că locuitorii tineri au un nivel al educației mult mai ridicat.

4.4 Condiții economice locale și piața muncii

4.4.1 Dinamica locurilor de muncă și a șomajului

În Roșia Montană există activități industriale din epoca premodernă într-un context rural, iar ca urmare mijloacele de trai sunt asigurate de locuri de muncă în sectorul minier sau pensii și de câteva activități agricole la scară mică. Ocupațiile din sectorul minier sunt esențiale în ansamblu. Activitățile agricole de subzistență joacă un rol de „plasă de siguranță” pentru cei mai săraci din comunitate, în special femei pensionare. Acestea nu practică frecvent tranzacții în numerar și prin urmare nu intră în economia de schimb de lichidități.

În privința contribuției la economie, populația se poate împărți în două grupe, definite în tabelul de mai jos.

Tabel 4-2. Descrierea tipurilor de populație din comunitate

Tipul populației	Descriere
Populație activă ⁽⁵⁾	Persoane sau grup de persoane care contribuie la economia înregistrată. Pot fi angajați, contribuabili, beneficiari de ajutor de șomaj sau ajutoare de muncă. Oficial înregistrați de diferite agenții guvernamentale jucând un rol în economia oficială/ în lichidități
Populație inactivă ⁽⁶⁾	Persoane sau grup de persoane care nu contribuie direct la economia înregistrată. Ele nu sunt înregistrate ca șomeri, nu au un loc de muncă oficial, nu plătesc impozite, nu primesc ajutoare de șomaj, pot primi pensii sau ajutoare de boală și pot fi implicați în activități economice neînregistrate.

Procentajul de populație activă și inactivă din comunitate este prezentat în tabelul de mai jos:

Tabel 4-3. Procente de populație activă / inactivă din comunitate

	Roșia Montană	Abrud	Câmpeni
	în % din total populație		
Activi	39	42	44
Inactivi	61	58	56
Sursa: Departamentul de statistică al CJ Alba, 2006.			

⁵ Definiție: Populația economic activă cuprinde toate persoanele de ambele sexe care asigură oferta de muncă pentru producția de bunuri și servicii economice definite prin sistemul de conturi naționale al ONU într-o anumită perioadă de timp de referință.

Publicație sursă: International Labour Organization (ILO) Resolutions Concerning Economically Active Population, Employment, Unemployment and Underemployment Adopted by the 13th International Conference of Labour Statisticians, Oct. 1982, para. 5.

⁶ Definiție: Populația economic inactivă cuprinde toate persoanele care nu sunt nici „angajate” nici „șomeri” în perioada scurtă de referință utilizată pentru măsurarea „activității curente”. Această populație se împarte în patru grupuri:

- care urmează cursurile unei instituții de învățământ;
- pensionari;
- angajați în activități familiale;
- alte persoane fără activitate economică.

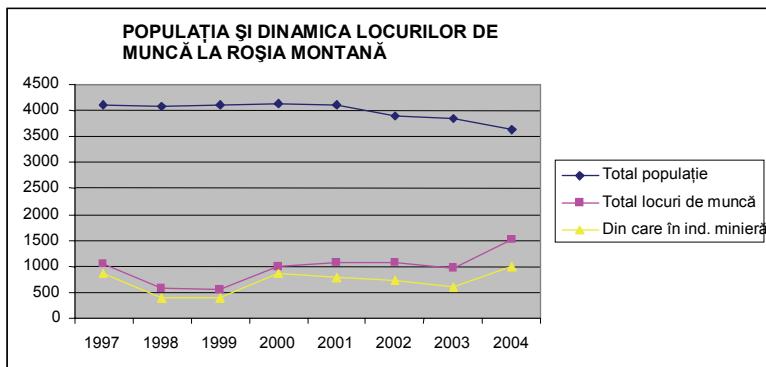
Publicație sursă: Eurostat, 1999, Guidelines and table programme for the Community programme of population and housing censuses in 2001, Vol. 1: Guidelines, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.

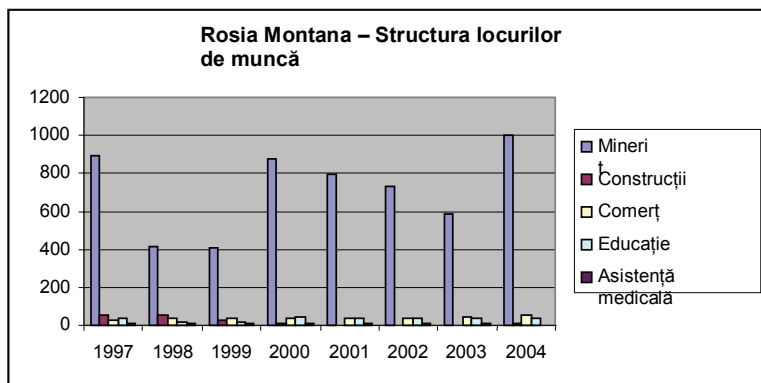
4.4.2 Dinamica locurilor de muncă la Roșia Montană

Figura 4.8. Dinamica locurilor de muncă din comunitate

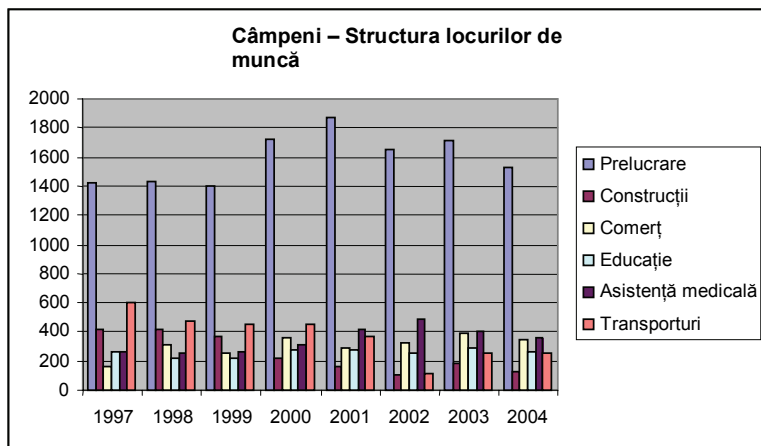

Mineritul este sursa predominantă de locuri de muncă din Roșia Montană și Abrud.

În ciuda scăderii populației, procentajul de persoane angajate a crescut (scăderea șomajului, v. graficul din stânga). Aceasta în special legat de activitățile și prezența RMGC.

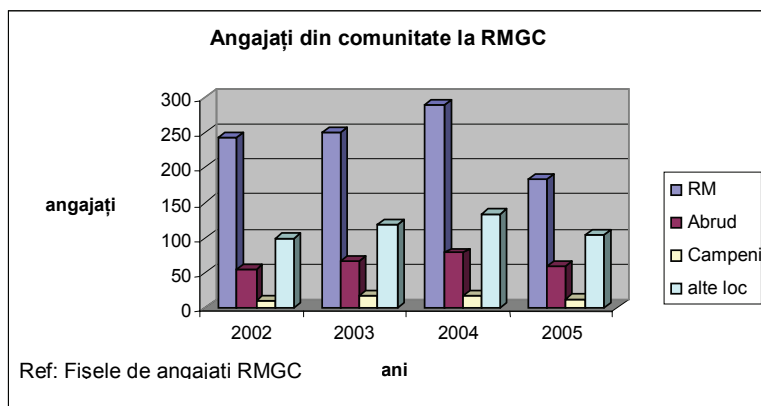

Două companii miniere de stat, Roșiamin din Roșia Montană și Cuprimin din Abrud rămân principalele surse de venit din aceste localități, având 1002 și respectiv 1286 de angajați în 2004.

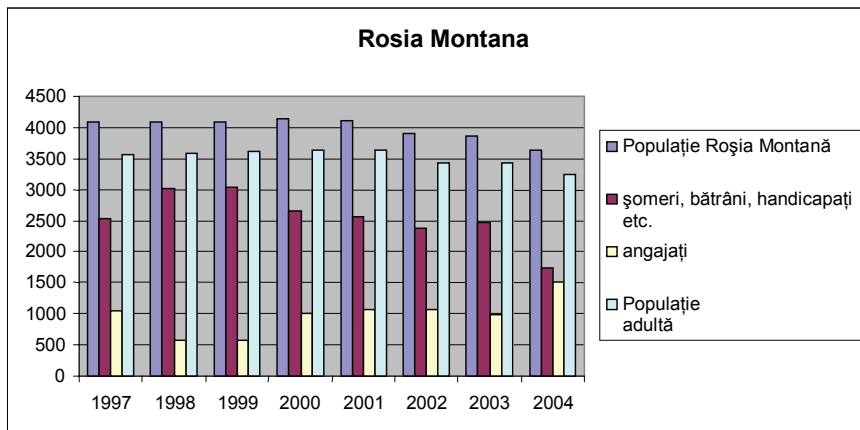

RMGC are în medie 450 angajați locali pe an, pentru activități ocazionale, temporare, cu normă de lucru parțială sau întreagă.

Sursa informațiilor din grafice (în afară de cel de jos) este: Departamentul de statistică al CJ Alba, 2005.

Figura 4.9. Definirea populației și tendințelor demografice din Roșia Montană

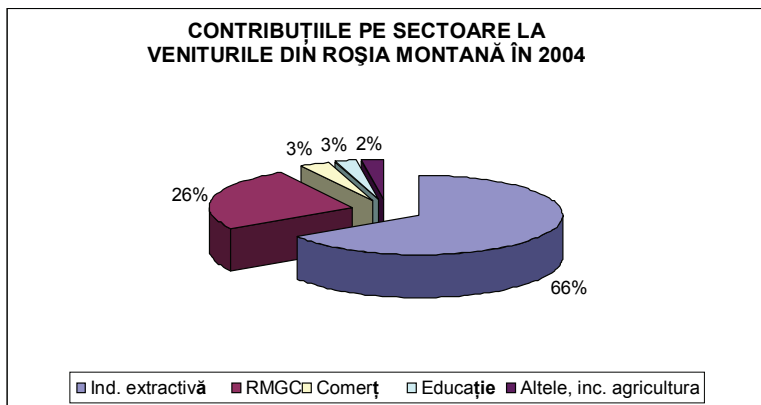

Procentajul persoanelor vulnerabile (șomeri, bătrâni, handicapați) este constant mai mare decât al persoanelor angajate, dar în 2004 diferența a fost mai puțin observabilă, posibil ca reflectare a angajărilor făcute în plus de RMGC.

4.4.3 Activități economice

4.4.3.1 Industrie

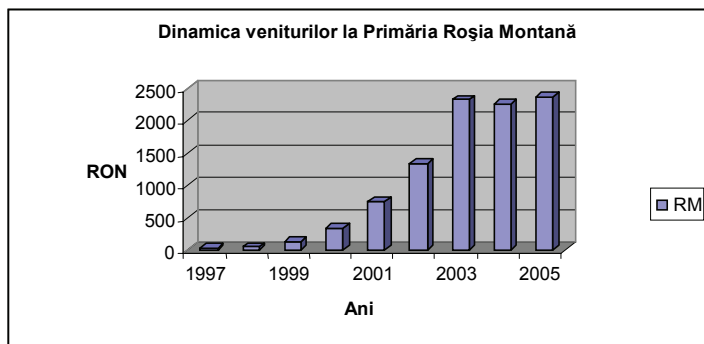
Figura 4.10. Surse de venit la Roșia Montană

Mineritul este industria predominantă din Roșia Montană și Abrud.

În Câmpeni există mai multe firme mici cu activitate textilă, de fabricare a mobilei, cherestelei, reflectând o bază economică mai diversificată.

În Abrud și Câmpeni există mai multe servicii publice (transport, comerț, asistență juridică, poștă, telefon) datorită cererii mai mari create de RMGC în zonă)

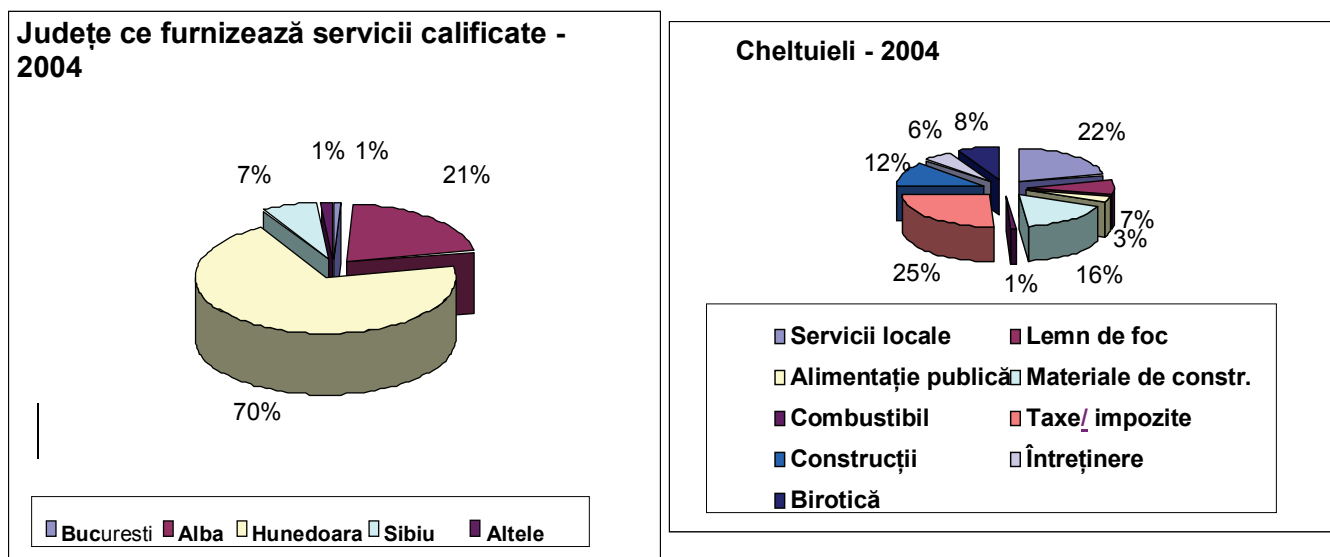

Sursa: Înregistrările Primăriei Roșia Montană.

RMGC asigură venituri semnificative Primăriei Roșia Montană în calitate de comunitate de investitori străini, după cum demonstrează graficul Dinamicii veniturilor CL Roșia Montană (stânga).

În faza de preconstrucție, RMGC a stimulat dezvoltarea activității economice locale din Roșia Montană, Abrud, Câmpeni, cheltuind 101 miliarde ROL în 2003 și 124,4 miliarde ROL în 2004, v. graficele și tabelul de mai jos.

Figura 4.11. Dinamica achizițiilor Roșia Montană Gold Corporation din comunitate

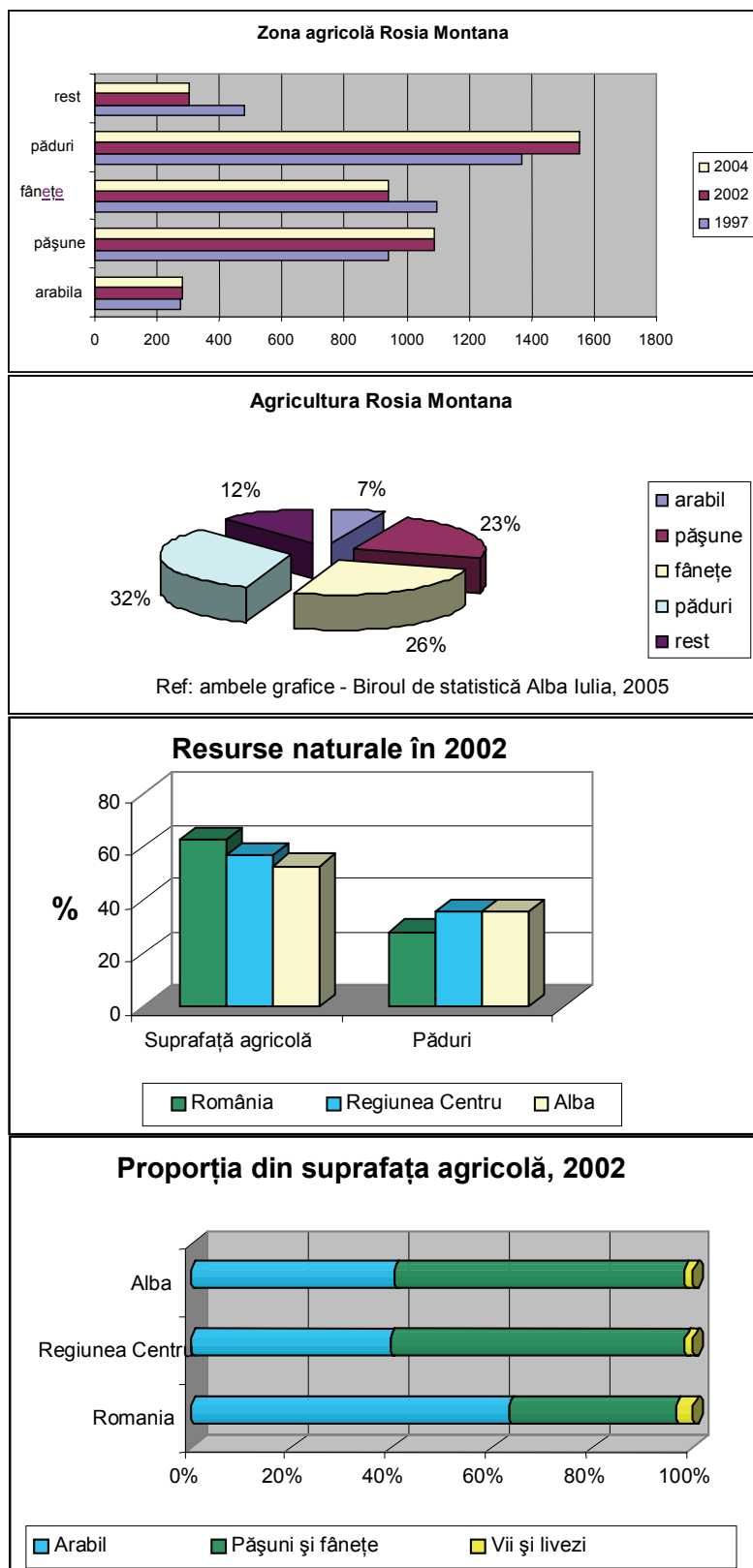
Între avantajele se numără: creșterea numărului de locuri de muncă; creșterea veniturilor pe gospodărie; îmbunătățirea ofertei de bunuri și alimente pe piață; creșterea industriei de servicii de cazare; creșterea serviciilor și cheltuielilor publice. Aceste activități determină o creștere a veniturilor disponibile la bugetul local și stimulează dezvoltarea economică regională.

Tabel 4-4. Valoarea achizițiilor societății Roșia Montană Gold Corporation

Furnizori/ Destinații	Cheltuielile societății Roșia Montană Gold Corporation în procente	
	2003	2004
Firme de construcții	17,1	11,5
Birotică	7,7	7,8
Materiale de construcții	13,6	16,3
Servicii locale	40,3	21,7
Taxe/ impozite	12,4	25,9
Alimentație publică	3,5	3,4
Furnizori carburant/combustibil	1,3	1,1
Întreținere vehicule și birouri	1,5	5,6
Valoare totală în lei	101,3 miliarde	124,4 miliarde

4.4.3.2 Agricultură

Figura 4.12. Caracteristicile agriculturii la Roșia Montană

Producția din culturile de la Roșia Montană este în special de subzistență, foarte puțin pentru vânzare. Principalele culturi sunt pomii fructiferi, inclusiv nuci (85% din gospodării) și nutrețuri pentru animale (49% din gospodării). Agricultură constă din creșterea cartofului la scara redusă, din pășuni și din fânețe.

Terenurile adecvate pentru agricultura pe loturi mici (cartof și alte legume) sunt puține, circa 7% la Roșia Montană, 6% la Abrud și 7% la Câmpeni.

Accesul la mașini agricole este limitat drastic de relieful zonei, iar muncile agricole se fac mai mult manual și transportul se asigură cu căruțe cu cai. Nu sunt utilizate îngrășăminte chimice sau stropiri cu substanțe chimice, mai ales datorită greutăților de aplicare.

Cota reprezentată de terenurile agricole din suprafața totală este mai mică în județul Alba și în Regiunea 7 Centru față de nivelul național. Situația este diferită în ceea ce privește cota terenurilor forestiere din suprafața totală (v. graficul din stânga). Pășunile și fânețele sunt mai bine reprezentate în județ și în regiunea Centru comparativ cu nivelul național.

Proporția sectorului privat în sectorul agricol este mare (96,3% în România, 98,7% în județul Alba, în 2002) și a crescut în ultimii ani (Raport național de dezvoltare umană, 2004).

99% din gospodării se încălzesc cu lemne, 60% folosesc lemne pentru gătit. Recoltarea repetată a pădurilor neajunse la maturitate afectează resursa și provoacă probleme de mediu. Câmpurile agricole mici sunt folosite mai ales ca pășuni și fânețe. O mare parte a zonei este improprie producției agricole dar se pretează zootehniei și silviculturii/ prelucrării lemnului.

4.4.3.3 Turismul

Sezonul turistic de la Roșia Montană durează din mai până în septembrie. În afara unui număr mic de prăvălii (9), baruri (5), la Roșia Montană nu există o altă infrastructură aferentă turismului, ca de exemplu cafenele, restaurante, supermarketuri, hoteluri, pensiuni, firme de închiriere a automobilelor, stații de benzină, firme de agrement sau activități și servicii turistice. Există un muzeu al minelor și o inițiativă de drumeție montană.

4.4.3.4 Investiții

Zona Roșia Montană este o zonă defavorizată. Investițiile sunt concentrate la Câmpeni, la Roșia Montană lipsind fluxul investițional, cu excepția celui din minerit. În tabelul de mai jos sunt descrise principalele motive pentru care investițiile la Roșia Montană au un nivel scăzut:

Tabel 4-5. Principalele motive care descurajează investițiile la Roșia Montană

Categoria	Descriere
Demografic	Populație îmbătrânită, formată predominant din femei bătrâne
Financiar	Nivel semnificativ de sărăcie și lipsa capacității financiare de a începe afaceri
Calificări	Populație calificată mai ales pentru minerit și agricultură
Izolare	Roșia Montană este relativ izolată, situată pe o vale mică la capătul drumului
Infrastructură	Infrastructura edilitară și de transport slab dezvoltate și/sau în stare precară; starea clădirilor în general proastă
Mediu	Mediul de la Roșia Montană suferă de pe urma impactului istoric al activităților miniere
Costurile dezvoltării	Costurile de mediu, infrastructură, construcții etc. sunt mari, mai ales pentru rezolvarea poluării moștenite.
Alte centre	Alte centre urbane sau rurale, precum Câmpeni, sunt mai bine situate din punctele de vedere mai sus amintite și (ar putea) concura investițiile din Roșia Montană

Finanțarea pentru dezvoltare de care ar putea beneficia Roșia Montană provine din surse guvernamentale, Uniunea Europeană și de la Banca Mondială. Însă prioritățile de dezvoltare ale guvernului, Uniunii Europene și Băncii Mondiale nu favorizează pe primul plan sau în mod deosebit dezvoltarea socio-economică de la Roșia Montană. Principalele motive sunt următoarele:

- Finanțarea acordată de Banca Mondială are ca scop închiderea minelor neprofitabile, reducerea implicării directe a guvernului în activitățile miniere, oferind asistență pe durată limitată. În plus, politica acestora este aceea de a căuta investitori particulari pentru activități potențial profitabile.
- Prioritățile de dezvoltare ale Guvernului României nu se referă la Roșia Montană.
- Guvernul, Uniunea Europeană și Banca Mondială ar prefera investiții din sectorul privat care să rezolve dezvoltarea în Roșia Montană pe baza prezenței resursei minerale cu viabilitatea economică de la Roșia Montană.

4.5 Prețul terenului in Rosia Montana

Prețul terenului și proprietăților în Roșia Montană a crescut de când RMGC a început activitățile de explorare și dezvoltare. Schimbările prețului terenurilor și proprietăților au fost determinate de necesitatea RMGC de a obține titluri de proprietate. Aceasta schimbare este diferită de prețul proprietăților determinat de cererea obișnuită a pieței și se bazează pe

dorința subiectivă de a locui în același loc. Planul de acțiune pentru strămutare și relocare (RRAP) descrie în detaliu schimbările prețului terenurilor și proprietăților datorită programului RMGC de achiziție a dreptului de proprietate.

Deoarece prețul terenurilor este influențat semnificativ de programul RMGC, schimbările de preț nu sunt un indicator efectiv în ceea ce privește condiția socială și economică a comunei Roșia Montană

4.6 Condiții de trai din zonă

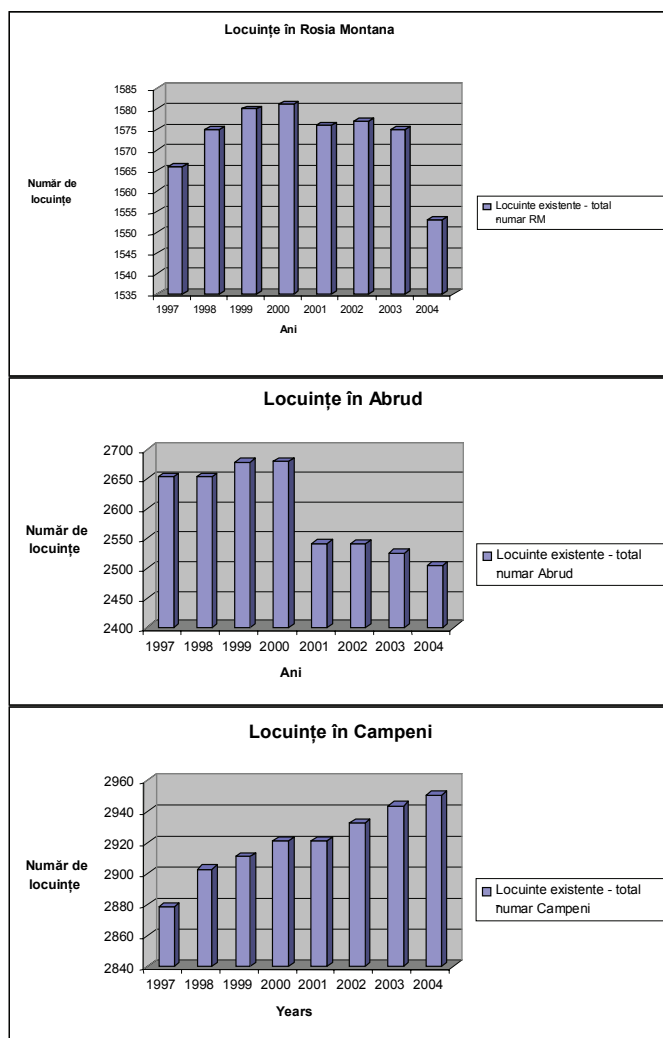
În ceea ce privește mediul înconjurător, zona este de valoare de conservare redusă - resursele de apă (pâraie, etc.) sunt, în mare măsură poluate, habitatele fragmentate, peisajul degradat și în continuare afectată de impactul antropic. Sistemele de management al mediului (deșeuri, ape uzate, apă) sunt încă foarte slabe, slab dezvoltate și uneori nu există deloc⁷. Toate acestea afectează condițiile de trai ale populației din zona Roșia Montană.

---

⁷ Sondaj socio-economic, 2002

4.6.1.1 Locuințe proprietate personală

Figura 4.13. Tendințele proprietății asupra locuințelor

Ref: Toate graficele - Biroul de statistică Alba Iulia , 2005

Proprietatea asupra locuinței este un indicator indirect al bunăstării zonei (urbane, centrale, suburbane, rurale, oraș, etc.) precum și a dinamicii populației - dacă populația din zonă este în creștere sau în scădere.

Între 1997 și 2004, numărul locuințelor proprietate personală din Roșia Montană a scăzut cu 0,83%. În perioada 1997 – 1999, numărul locuințelor proprietate personală a crescut ca urmare a activităților de explorare demarate de RMGC. O scădere semnificativă s-a înregistrat între 2003 și 2004 drept consecință a programului de achiziții de proprietăți demarat de RMGC (vezi Planul de acțiune pentru strămutare și relocare).

Totuși, în Abrud s-a înregistrat o scădere mai severă a numărului locuințelor proprietate personală, de până la 5,58%. Programul de achiziții a RMGC nu cuprinde orașul Abrud. Acest declin se datorează migrației populației în urma regresului economic înregistrat și disponibilizării personalului din industria minieră, făcută la scală mare, ce a afectat orașul Abrud.

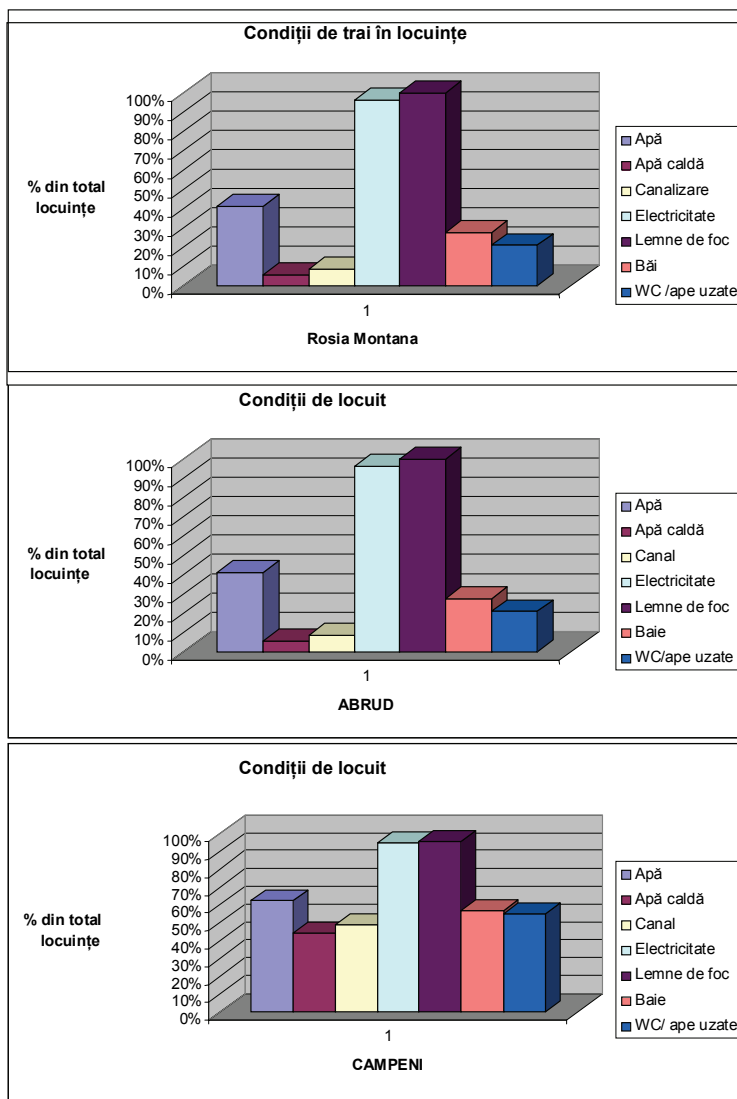
În Câmpeni, numărul locuințelor proprietate personală, raportat la perioada menționată anterior, a crescut constant. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că orașul Câmpeni dispune de o piață a forței de muncă mai stabilă, în procesare, transporturi, educație și servicii publice, care sprijină o populație mai stabilă.

Vezi graficele din stânga. Sursa informațiilor este: Departamentul de statistică al CJ Alba)

4.6.1.2 Locuințe – condiții de trai

Figura 4.14. Condițiile de locuit din comunitate

Ref: toate graficele – Departament statistică CJ Alba, 2006

Condițiile actuale de locuit din comunitate sunt cu mult sub standardele UE. Servicii de bază precum alimentarea cu apă potabilă, canalizare și epurare, alimentare fiabilă cu energie, colectarea și tratarea deșeurilor sunt slab dezvoltate sau deloc, mai ales la Roșia Montană și Abrud, deși sunt mai bune la Câmpeni.

Foarte puține case au băi sau WC în clădire. Alimentarea cu energie este asigurată aproape 100%, dar locuitorii nu-și pot permite să o utilizeze pentru încălzire. Chiar și la Abrud și Câmpeni, marea majoritate a populației folosește lemne de foc, chiar și în blocurile de apartamente.

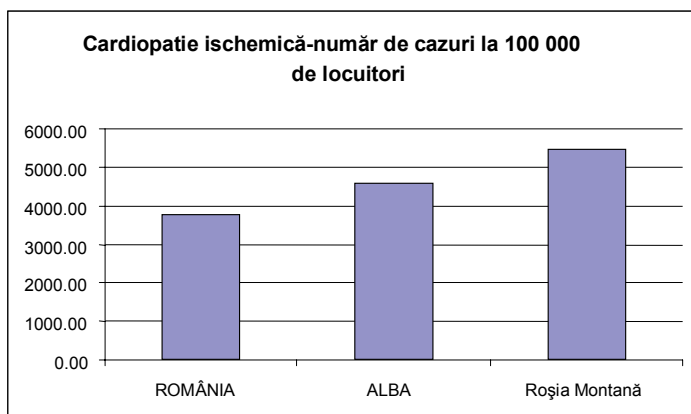
La Câmpeni, condițiile de viață sunt mai bune decât în restul comunității. Veniturile mai diverse și mai mari și structura populației au determinat un grad mai mare de dezvoltare. Ca urmare, au fost atrase mai multe investiții care au dus la o mai mare dezvoltare economică.

4.7 Starea sănătății

4.7.1.1 Informații privind rata îmbolnăvirilor la nivelul locuitorilor

Potrivit sondajului socio-economic din 2002, în 62% dintre gospodăriile chestionate din Roșia Montană în anul precedent, unul sau doi membri avuseseră nevoie de îngrijiri medicale pentru boli grave. Cauzele problemelor de sănătate ar putea fi riscurile profesionale (în special în minerit), dar și regimul alimentar pe bază de grăsimi, stresul și alcoolismul. De asemenea, instalațiile existente de extracție și preparare a minereurilor sunt în stare precară și prezintă riscuri pentru siguranța muncitorilor sau riscuri pentru mediu.

Figura 4.15. Incidența cardiopatiilor ischemice în comunitate

Sursa:
Romania & Alba – Pagina de internet a MS România;
Roșia Montană – Evaluarea sănătății, CSM , 2006.

Un studiu al situației inițiale a stării sănătății efectuat în dec. 2005 și ian. 2006⁸ a constatat că starea sănătății locuitorilor din Roșia Montană este mai proastă decât aceea a locuitorilor din alte zone mai mult sau mai puțin apropiate. Pentru unele boli, riscurile sunt mai mari pentru locuitorii din Bucium și Certege.

În tabelul de mai jos sunt sintetizate principalele constatări privind riscurile de îmbolnăvire împreună cu costurile estimate pentru controale medicale.

⁸ Centrul de Sănătate a Mediului, Cluj Napoca, România.

4.7.1.2 Riscurile de îmbolnăvire de la Roșia Montană

Boala acută este de scurtă durată, progresează rapid, și necesită îngrijire de urgență. Acut reprezintă o modalitate de a măsura o boală prin prisma timpului și se situează în contrast față de cronic care indică o durată nedefinită sau nici o schimbare esențială. Perioada de timp menționată este caracteristică pentru fiecare boală. Tabelul 4.6 descrie riscurile pentru boli acute și cronice în Roșia Montană și costul estimat necesar pentru diagnosticare.

Tabel 4-6. Riscurile de îmbolnăvire de la Roșia Montană

Grup de afecțiuni	Acute: risc de contractare	Cronice: risc de contractare	Cost estimat diagnoză
Endocrine			Tumori maligne, tiroida și alte glande endocrine 865,6RON
Boli respiratorii:	Risc semnificativ crescut pentru Roșia Montană, comparativ cu alte localități, cu două excepții: 1) la Bucium și Certej riscurile sunt mai mari și 2) în unele localități cu populație mai mică	Probabilitate mai mare la populația din Roșia Montană, cu excepțiile din Certej și Bucium.	Boli pulmonare datorate unor factori externi: 280,3 RON Astm bronșic: 317,6 RON Bronșiectazie: 347,6 RON Tumori maligne: organe respiratorii și intratoracice: 531,6 RON Tumori maligne: buză, cavitate bucală, faringe 904,6 RON
Boli cardiovasculare	Lipsește date	Numărul bolilor cronice cardiovasculare este semnificativ mai mare la Roșia Montană decât în zona investigată, iar la Certej (pentru toate categoriile) și Bucium (o categorie) situația este inversă.	
Boli digestive	Risc semnificativ crescut pentru Roșia Montană, comparativ cu toate celelalte localități investigate.	În cazul bolilor cronice digestive nu există o tendință specifică a distribuției spațiale	Boală hepatică de cauză toxică: 433,4 RON Fibroză și ciroză hepatică: 593,4 RON Tumori maligne: organe digestive 641,6 RON
Boli ale sângelui	Lipsește date	bolile cronice de sânge sau ale organelor hematoformatoare au înregistrat riscuri mari sau mici în Roșia Montană, fără o tendință specifică de distribuție spațială	Anemie feriprivă: 262,1 RON Tumori maligne declarate sau presupuse primare, cu localizări specifice, cu excepția celor de țesut limfoid, hematopoietic sau conjunctiv: 2287,1 RON
Boli ale pielii	Riscurile de a dezvolta boli de piele acute sunt mai mari la populația din Roșia Montană	bolile cronice de piele au prezentat riscuri semnificativ mai mari pentru Roșia Montană decât pentru Abrud	Dermatite și eczeme: 137,5RON Urticarie și eritem al pielii: 286,9 RON Tumori maligne: piele: 309,6 RON
Diabet	Lipsește date	s-a constatat că diabetul este mai prevalent la locuitorii din Roșia Montană decât la grupurile de populație din Abrud și Cămpeni, în timp ce la alte îmbolnăviri endocrine nu se constată o tendință specifică din punct de vedere al distribuției spațiale (situație similară cu cea în cazul bolilor cronice digestive).	
Boli ale sistemului musculo-scheletal	Lipsește date	bolile cronice musculo-scheletale și bolile țesutului conjunctiv prezintă riscuri mai mari la Roșia Montană decât	Artroză -252 RON

Grup de afecțiuni	Acute: risc de contractare	Cronice: risc de contractare	Cost estimat diagnoză
		În localitățile investigate, în timp ce la Certej și Bucium riscurile sunt mai mari decât la Roșia Montană.	
Boli ale sistemului nervos	Lipsește date	riscurile de a dezvolta boli cronice ale sistemului nervos sunt mai mari sau mai mici la Roșia Montană comparativ cu restul localităților investigate	Polineuropatii și alte tulburări ale sistemului nervos periferic: 393,9 RON
Oculare	riscurile de a dezvolta boli oculare acute sunt mai mari la Roșia Montană, cu excepția înregistrată pentru locuitorii din Certej	Lipsește date	Afecțiuni ale nervului optic și căilor vizuale: 395 RON
Boli genito-urinare	riscurile de a dezvolta boli genito-urinare sunt mai mari la populația din Roșia Montană, cu excepția celei din Bucium	bolile cronice ale aparatului genito-urinar au indicat riscuri mai mari pentru populația din Roșia Montană comparativ cu grupurile de populație din zonele investigate	Urolitiază: 410,4 RON Tumori maligne, tract urinar: 583,1 RON

La costul diagnozei se adaugă costurile medicamentelor și tratamentelor. Veniturile din comunitate sunt foarte mici și costul relativ al vieții ridicat, astfel încât grupurile cu venituri mici pot să nu dispună de resursele financiare necesare pentru a suporta costurile unor îngrijiri medicale adecvate. Situația este mai gravă pentru persoanele neincluse în sistemul asigurărilor de sănătate, cum ar fi *populația inactivă* (vezi Secțiunea 4.4 mai sus) complicată de disponibilizările din sectorul minier dacă au redus sau îndepărtat cu totul sistemul de siguranță socială al multor persoane.

Predicțiile asupra stării de sănătate asociate îmbunătățirii condițiilor de mediu (sursă: CSM, HRA) atât urmare a procesului de strămutare a oamenilor din zonele cu risc ridicat, cât și mijloacelor de mitigare ale proiectului Rosia Montana în zona istorică și alte zone. Prin urmare, se preconizează o scădere a frecvenței în cazul majorității bolilor investigate pe parcursul vieții proiectului Rosia Montana. În ceea ce privește prevalența crescută a bolilor investigate ca studiu inițial și costurile pentru diagnosticare/ tratament, specificate mai sus. Va rezulta o scădere în frecvența acestora ca urmare a îmbunătățirii stării de sănătate în zonă.

4.8 Societatea civilă

În Abrud și Roșia Montană există mai multe mici asociații din domeniul asistenței sociale, sponsorizărilor sportive și medului. Majoritatea acțiunilor sunt de anvergură redusă, iar organizațiile sunt percepute ca foarte dependente de liderul sau fondatorul lor. În afară de acestea, asociații ale părinților sau congregații religioase sunt active în toată zona PDDC.

Există în prezent la Roșia Montană două organizații care reacționează față de proiectul RMGC:

- Asociația aurarilor Alburnus Maior a fost constituită în satul Roșia Montană ca reacție față de informațiile comunicate de RMGC, percepute ca neechitabile de către unii cetățeni. Intenția sa este de a proteja drepturile locuitorilor, mai ales în ceea ce privește proprietățile imobiliare. Asociația aurarilor Alburnus Maior se opune în mod clar și constant proiectului Roșia Montană.

Activitatea Asociația aurarilor Alburnus Maior a determinat de mai multe ori întârzierea proiectului Roșia Montană. Acest fapt a avut un impact negativ asupra planului de afaceri al RMGC și asupra mai multor indicatori socio-economici din comunitate precum șomajul, fluxul investițional, valoarea veniturilor încasate de autoritățile locale, printre altele.

- Asociația Pro Roșia Montană a apărut ulterior ca reacție față de Asociația aurarilor Albumus Maior și sprijină proiectul RMGC. Membrii acestei asociații sunt în general tineri, unii dintre ei angajați ai Minvest sau RMGC.
- Asociația patronală din Abrud și Roșia Montană este o asociație a oamenilor de afaceri. Ea are ca scop protejarea și promovarea comunității de afaceri din Abrud și Roșia Montană, în perspectiva oportunităților viitoare ale zonei.

5 Cadru instituțional

5.1 Administrația locală și județeană

Principalele atribuții ale Consiliului Local (comunal în zonele rurale și orășenesc în mediul urban) în cadrul administrației publice constau din⁹:

- aprobarea și îndrumarea dezvoltării economice locale, programele de amenajare și administrare a teritoriului;
- aprobarea și îndrumarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;
- construcția, întreținerea și reparațiile de drumuri, poduri și clădiri și a infrastructurii la nivel local;
- aprobarea documentației tehnico-economice pentru investiții;
- asigurarea condițiilor materiale și financiare pentru funcționarea optimă a instituțiilor și serviciilor publice (educație, sănătate, cultură, sport, siguranță publică, protecție civilă, asistență socială);
- decizii în domeniul parteneriatului social privind persoane juridice naționale și internaționale.

Instituțiile administrației județene constau din prefectură, care răspunde printre altele de dezvoltarea regională și drumurile de interes județean. Hotărârea Guvernului nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, definește planul și regulamentul de urbanism pe care Consiliile locale trebuie să le pregătească și să le actualizeze pentru zona din jurisdicția lor. Planul de amenajare a teritoriului (PAT), planul de urbanism general (PUG) și reglementările aferente constituie baza tehnică și legală pentru orice modificări aduse zonei.

5.2 Agenția de dezvoltare regională

Teritoriul României a fost împărțit în 8 regiuni de dezvoltare, fiecare cu mai multe județe. Județul Alba face parte din Regiunea de Dezvoltare 7 Centru, în care mai sunt cuprinse județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Fiecare dintre aceste 8 regiuni cuprinde o Agenție de Dezvoltare Regională (ADR) cu rol de unitate de planificare și coordonare.

Cu sediul la Alba Iulia, ADR a regiunii 7 Centru activează oficial ca organizație neguvernamentală și implementează fondurile Uniunii Europene, precum și, eventual, alte fonduri, în special în domeniul creditelor nerambursabile pentru întreprinderi mici și mijlocii (IMM). Legea privind dezvoltarea regională a României nr. 151 din 1998¹⁰, prin care s-au creat agențiile de dezvoltare regională, stabilește obiectivele ADR, care sunt:

- Dezvoltarea echilibrată a regiunilor, în special în zone defavorizate și prevenirea apariției de noi zone defavorizate.
- Asistență în procesul de aderare și accesare a fondurilor structurale și la Fondul de coeziune al Uniunii Europene.
- Implementarea politicilor guvernamentale (regional/ național) privind dezvoltarea regională, ținând cont de resursele (naturale/ umane) la nivel local și regional, prin sprijinirea dezvoltării socio-economice și culturale susținute.

---

⁹ Legea 215/2001 a administrației publice locale, publicată în Monitorul Oficial 204/23, aprilie 2001.

¹⁰ Website : http://www.dscllex.ro/english/law/law151_998.htm

- Stimularea cooperării inter-regionale, pe plan intern și intențional și a cooperării transfrontaliere în cadrul euro-regiunilor.

Agenția a întocmit o Strategie pentru planificarea dezvoltării regionale în regiunea Centru, care oferă o situație inițială detaliată a economiei regiunii și propune priorități de dezvoltare economică pe termen scurt și mediu.

6 Impact potențial

6.1 Identificarea domeniului de impact social

Formele de impact social și economic se pot clasifica în două mari categorii:

1. Forme de impact direct.
2. Forme de impact indirect.

6.1.1.1 Forme de impact direct.

Formele de impact direct se referă la impactul asupra terenurilor, bunurilor și persoanelor din amprenta fizică a proiectului. Formele de impact direct sunt tratate în Planul de acțiune pentru relocare și strămutare și sunt legate specific de aspectele de relocare și strămutare.

6.1.1.2 Forme de impact indirect.

Formele de impact indirect se referă la toate celelalte efecte care vor avea loc datorită proiectului. Aceste forme de impact sunt fizice – modificări ale mediului natural sau artificial; sociale - modificări provocate de consecințele proiectului asupra persoanelor, de exemplu prin venituri, educație și instruire, schimbarea structurii și dinamicii sociale datorită migrației într-o direcție sau alta; economice – fluxul de fonduri în comunitate sub formă de impozite, consum și creștere a cererii de servicii, produse și activități în zonele înconjurătoare, între altele.

Formele de impact indirect sunt tratate în Programul de dezvoltare durabilă a comunității.

6.1.1.3 Amprenta fizică a proiectului

Zona amprentei fizice a Proiectului este descrisă în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare (PASR). Zona afectată de proiect este definită de PASR. Această zonă include o parte semnificativă a comunei Roșia Montană și o mică porțiune din orașul Abrud.

6.1.1.4 Impactul social al proiectului

Positive sau negative, formele de impact social indirect al proiectului vor fi resimțite asupra:

- restului teritoriului comunei Roșia Montană ce va rămâne neafectat de transferul fizic de teren, inclusiv o parte a satului Roșia Montană (zona istorică protejată), așezarea Gura Roșiei pe firul pârâului Abruzel și drumul principal Abrud-Câmpeni și câteva așezări rurale mai sus de satele Roșia Montană și Corna;
- Orașul Abrud, constând din Abrud și trei sate satelit (Abrud Sat, Gura Cornei – din care o parte va intra în amprenta fizică a proiectului, Soharu);
- În orașul Câmpeni care, după Abrud, este cel mai apropiat de amplasamentul proiectului (6 km).

Tabelul de mai jos prezintă estimativ populația de interes:

Tabel 6-1. Mărimea populației din zona de impact social

Suprafața	Populație în amprenta fizică a proiectului	Populația din zona de impact social a proiectului
Comuna Roșia Montană	2.050	1.815
Orașul Abrud	340	5.873
Orașul Câmpeni	0	6.000

6.2 Identificarea și descrierea formelor de impact potențial socio-economic în fazele de construcție, exploatare și închidere

În tabelul de mai jos sunt prezentate formele de impact socio-economic potențial ce ar putea fi resimțite în fazele de construcție, exploatare și închidere.

Tabel 6-2. Forme de impact potențial socio-economic în fazele de construcție, exploatare și închidere

Domeniul	#	Descrierea acțiunii	Impact/ efect	Tipul	Mărimea	Durata
Terenui, infrastructură și demografie	1	Achiziționare de terenuri pentru activități miniere	Strămutare fizică și economică a persoanelor. Achiziționare a circa 1.600 ha de teren și strămutarea a circa 970 de gospodării, cele mai multe în localitățile Roșia Montană (cca. 577 gospodării și 136 apartamente), Corna (cca. 150 gospodării) și Gura Cormii (cca. 111 gospodării)	Negativ	Puternic	De durată
	2	Schimbarea folosinței terenului (infrastructură publică din Roșia Montană)	Actuala infrastructură și dotările publice din Roșia Montană sunt parțial abandonate/înlocuite	Negativ	Mediu	De durată
Forța de muncă	3	Impact asupra infrastructurii locale, locuințelor, bunurilor și serviciilor de bază	Potențial în detrimentul populației locale prin reducerea accesului sau scăderea calității serviciilor locale; Conurență asupra serviciilor.	Negativ	Mediu	Imediat până la îndelungat
			Îmbunătățirea serviciilor locale etc. prin creșterea cererii de acces și calitate a serviciilor din partea muncitorilor; prin creșterea puterii de cumpărare care determină investiții noi.	Pozitiv	Mediu	De durată
	Flux predominant de muncitori și șomeri bărbați	Creșterea diversității culturale și revitalizării sociale. Noi energii, noi inițiative – sportive, comerciale, sociale	Pozitiv	Mediu - puternic	Până la îndelungat	
		Îmbunătățirea și creșterea diversității sociale prin integrarea muncitorilor „străini” în populația locală direct (prin căsătorie) sau indirect, prin cererea de servicii pentru muncitori și familiile lor în comunitățile locale/regionale.	Pozitiv	Mediu - puternic	Până la îndelungat	
		Risc de tulburări și conflict (cultural) cu localnicii.	Negativ	Mediu	Până la îndelungat	
4	Reducerea forței de muncă locale / regionale prin închiderea exploatarii Minvest.	Potențial de trai solitar; riscuri de răspândire a unor boli, inclusiv a celor cu transmitere sexuală, chiar și a HIV/ SIDA	Negativ	Slab	De durată	
		Risc de creștere a șomajului și vulnerabilității sociale/economice	Negativ	Puternic	De durată	
Legături sociale și vieții	5	Întinerirea și îmbunătățirea pieței muncii și a posibilităților	Disponibilizarea muncitorilor calificați în domeniul minier pentru reangajare. Mărimea depinde de numărul celor ce vor putea fi angajați direct de RMGC sau subcontractori	Pozitiv	Mediu	De durată
			Îmbunătățirea veniturilor și ridicarea nivelului de trai. Îmbunătățirea oportunităților de dezvoltare personală și familială, inclusiv a confortului (izolați mai bune etc.) educației, agrementului și investițiilor viitoare.	Pozitiv	Puternic	De durată

Domeniul	#	Descrierea acțiunii	Impact/ efect	Tipul	Mărimea	Durata
	6	Educarea adulților, instruire profesională, instruire la locul de muncă	Creșterea oportunităților de exploatare a șanselor de angajare, dezvoltarea de întreprinderi proprii, suplینire a lipsurilor de servicii.	Pozitiv	Puternic	De durată
	7	Îmbunătățirea serviciilor și dotărilor pentru sănătate.	Posibilități mai bune de sănătate mai ales pentru persoanele în vârstă sau dezavantajate	Pozitiv	Puternic	De durată
	8	Renovarea sau construcția de infrastructură nouă și servicii, inclusiv pentru deșeuuri, electricitate, apă, canalizare și drumuri.	Îmbunătățirea infrastructurii de bază și comună și îmbunătățirea sănătății asociată acestora. Îmbunătățirea stimulentei de acces sau ședere în regiune datorită creșterii factorului de confort. Benefic pentru posibilitățile turistice.	Pozitiv	Puternic	De durată
	9	Expunere la noi culturi (alți români sau cetățeni străini)	Revigorare și revitalizare culturală, introducerea unei noi dinamici culturale Stres și conflict datorat schimbărilor, incertitudinii și negocierilor. Resentimente, neîncredere, teamă de nou și culturi, persoane străine	Pozitiv Negativ	Mediu Mediu	Mediu- de durată Termen mediu
	10	Strămutarea (unei părți a) comunității	Tulburarea legăturilor sociale locale și rețelei de solidaritate. Afectează cel mai mult persoanele cele mai vulnerabile, precum bătrânii sau handicapatii	Negativ	Puternic	De durată
	11	Cerere de servicii locale, infrastructură, inclusiv case, terenuri, alte resurse și proprietăți locale	Îmbunătățirea condițiilor de trai prin construcții noi, o mai bună infrastructură, acces îmbunătățit la servicii comunitare (mai bune) Creșterea bunăstării proprietarilor/ operatorilor locali. Oportunități de lichidare a activelor sau transformare a activelor tangibile în bunuri intangibile Posibilitatea de a investi în oportunități altfel inaccesibile localnicilor	Pozitiv	Mediu	Potențial de durată
	12	Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici	Pierderea casei strămoșești, a zonei și amintirilor asociate. Pierderea rețelei de sprijin și vecinătăților cunoscute Dacă este vorba de locuințe, locatarul trebuie să se mute temporar sau permanent (strămutare) Dacă este un agent economic, pierdere semnificativă de clienți. Firmele trebuie să se mute sau să închidă. Posibilitate de redeschidere dacă accesul este restricționat temporar.	Negativ	Mediu	Potențial de durată
Acces	13	Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici	Posibil impact semnificativ asupra agriculturii de subzistență și mijloacelor de întreținere. Întreruperea practicilor agricole sezoniere și creșterii animalelor	Negativ	Puternic	Până la îndelungat
	14	Îmbunătățirea infrastructurii de transport în localitate și în regiune prin îmbunătățirea conexiunilor rutiere și suportului logistic.	Intrare și ieșire mai ușoară din regiune a persoanelor, inclusiv turiști. Promovarea regiunii pentru dezvoltare (turistică/alternativă), ducând la dezvoltare socio-economică durabilă.	Pozitiv	Puternic	De durată

Domeniul	#	Descrierea acțiunii	Impact/ efect	Tipul	Mărimea	Durata
Economie	15	Creșterea resurselor fiscale colectate de autoritățile locale sub formă de impozite	Îmbunătățirea bugetului autorităților locale, creșterea posibilității de dezvoltare a serviciilor civice locale: educație, sănătate, transport etc.	Pozitiv	Puternic	De durată
	16	Creșterea resurselor financiare colectate de autoritățile centrale sub formă de impozite și taxe	Contribuție la dezvoltarea națională prin creșterea veniturilor disponibile	Pozitiv	Mediu	De durată
	17	Risc ca taxele și impozitele să nu fie utilizate în primul rând pentru dezvoltare locală	Contribuțiile la stat nu se vor întoarce probabil în folosul dezvoltării locale. Posibilitate ca prioritățile administrației locale să nu răspundă nevoilor și dorințelor specifice ale populației locale	Negativ	Mediu	Mediu- de durată
	18	Risc legat de o potențială distribuție neechitabilă a beneficiilor aduse de proiect în întreaga comunitate	Personalul mai în vârstă nu va putea găsi de lucru după închiderea Minvest, persoanele dezavantajate nu vor avea capacitatea (intelectuală, educațională, fizică) de a exploata noile oportunități.	Negativ	Mediu în general, dar Puternic pt. persoane	De durată
	19	Creșterea angajărilor directe și indirecte.	Fluxul efectelor prezenței unui instrument de investiții major în întreaga comunitate, până la nivel național. 1:10 angajări directe / indirecte, creare de locuri de muncă	Pozitiv	Puternic	De durată
	20	Venituri crescute	Comparativ cu scenariul „în lipsa minei”, veniturile vor crește	Pozitiv	Puternic	De durată
	21	Pierdere de personal calificat de alți agenți economici în favoarea RMGC	Scurgere de capacități pentru a ocupa posturi mai bine plătite / cu beneficii mai mari la RMGC. Reducerea capacității disponibile pentru alți angajatori	Negativ	Mediu	Termen imediat-mediu
	22	Creșterea veniturilor angajaților la firme mici	Cererea de furnizare a diferite servicii, materiale și produse pentru proiectul RM va determina cererea de identificare a furnizorilor etc. locali, determinând creșterea veniturilor acestora. Se va stimula și dezvoltarea firmelor locale de aprovizionare a proiectului RM și activităților înrudite /derivate	Pozitiv	Mediu - puternic	De durată
	23	Afectarea firmelor aflate în zona de impact a proiectului	Pierdere temporară sau permanentă a veniturilor din activitate Pierdere de venit și ocupație a antreprenorilor	Negativ	Slab la Puternic	Imediat până la îndelungat
	24	Creșterea vizibilității comunității și a regiunii pentru alte investiții (adică dezvoltare regională)	Creșterea încrederii pentru Investiții străine directe în localitatea Roșia Montană, prin confirmarea națională a posibilității de investiții majore la nivel regional și între țările vecine	Pozitiv	până la Puternic	De durată
25	Forță de muncă bine pregătită	Forță de muncă calificată, multidisciplinară după dezvoltarea capacității și experienței necesare pentru lucrul la mină și industriile auxiliare	Pozitiv	Puternic	De durată	
26	Oportunități de ușurare a obținerii de credite personale prin clarificarea titlurilor de proprietate pentru ipotecare	Prin tehnici moderne de topografie și cadastru se rezolvă problemele de proprietate, astfel proprietățile pot fi date în gaj	Pozitiv	Slab	De durată	

Domeniul	#	Descrierea acțiunii	Impact/ efect	Tipul	Mărimea	Durata
	27	Inflație	Cauzată de creșterea generală a activității economice și bunăstării din regiune. Potențial afectează pe cei mai săraci din comunitate	Negativ	Mediu	Termen imediat
	28	Perioada de construcție + perioadă scurtă de activitate relativ mai intensă	Creșterea activității economice locale după începerea construcției, faza cea mai activă, inclusiv ca locuri de muncă Contractarea activității economice locale la încheierea construcției, inclusiv restrângerea activității	Pozitiv	Puternic	Termen imediat
Siguranța Comunității	29	Creșterea circulației, mai ales în faza de construcție	Volum semnificativ de trafic, mai ales de mașini grele, crește riscul pentru persoane. Riscul cel mai acut pentru locuitorii rămași pe loc, pietoni, bicicliști, copii și bătrâni	Negativ	Mediu	Termen imediat
	30	Construcția și exploatarea minei	Activitățile industriale semnificative, precum minele, creează noi pericole pentru siguranță în comunități, mai ales pentru locuitorii rămași pe loc.	Negativ	Puternic	Termen imediat
Confortul Comunității	31	Zgomot din traficul intensificat, mai ales în faza de construcție	Creșterea nivelului de zgomot va apărea ca efect al traficului spre și dinspre amplasament, în afara zgomotului de pe amplasament	Negativ	Moderat	Periodic
	32	Praf din activitățile de pe amplasament, mai ales în faza de construcție	Praful ridicat din activitățile de pe amplasament ar putea fi purtat spre comunitățile apropiate, dând naștere la neplăceri	Negativ	Moderat	Periodic
Închidere	33		Impact economic semnificativ după închiderea minei	Negativ	Puternic	De durată
	34	Planificare necorespunzătoare sau insuficientă pentru activități economice alternative durabile	Migrația forței de muncă calificate, plecarea tinerilor pregătiți, demografia reflectă (din nou) îmbătrânirea populației	Negativ	Puternic	De durată
	35		Scăderea populației la nivel nedurabil demografic și economic ; satul Roșia Montană intră în declin	Negativ	Puternic	De durată
	36	Indicatorii socio-economici la Roșia Montană demonstrează creștere pozitivă	Roșia Montană rămâne un centru viabil, atractiv, cu economie durabilă, creștere economică pozitivă și populație dinamică	Pozitiv	Puternic	De durată

7 Măsuri de ameliorare și monitorizare, responsabilități de implementare

Tabelele următoare oferă detalii cu privire la măsurile de ameliorare și monitorizare, precum și responsabilitățile legate de implementare. Detaliile complete se găsesc în planurile relevante de management.

Tabel 7-1. Măsuri de ameliorare și monitorizare, responsabilități de implementare

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Achiziționare de terenuri pentru activități miniere	<p>Strămutare fizică și economică a persoanelor: Achiziționare a circa 1.600 ha de teren și strămutarea a circa 970 de gospodării, cele mai multe în localitățile Roșia Montană (cca. 577 gospodării și 136 apartamente), Corna (cca. 150 gospodării) și Gura Cornii (cca. 111 gospodării)</p>	<p>Terenuri și bunuri imobiliare achiziționate de RMGC în baza tranzacțiilor reciproc avantajoase. Gospodăriile strămutate pot alege între două opțiuni: Strămutare, inclusiv teren și casă de locuit în zonele de strămutare amenajate de RMGC la Pietra Albă, comuna Roșia Montană – sau în Alba Iulia și alte forme de asistență detaliate în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare. Relocarea, prin care gospodăriile mutate achiziționează singure un alt teren, cu sumele primite în compensație pentru imobilele părăsite la valoarea integrală de despăgubire. Relocarea presupune și alte forme de asistență detaliate în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare. Există diferite măsuri de refacere a mijloacelor de trai, conform detaliilor din Planul de acțiune pentru strămutare și relocare și Planul de dezvoltare durabilă pentru comunitate. Persoanele strămutate au acces la un mecanism special de rezolvare a contestațiilor și plângerilor. Persoanelor vulnerabile le sunt adresate pachete speciale de asistență. Măsurile de strămutare și relocare sunt implementate de RMGC. Bugetul pentru strămutare și relocarea este de circa 80 mil. USD.</p>	<p>Monitorizare internă: Proces de negociere și încheiere de contracte; Monitorizare socială și economică: Starea economică și socială a mutaților și strămutaților, accesul la locuri de muncă, costul locuințelor din zonă, refacerea agriculturii, acțiuni destinate persoanelor vulnerabile Supraveghere tehnică a construcției de infrastructură și locuințe, comenzi; Organizarea implementării: Adecvarea personalului și mijloacelor în raport cu sarcinile Sistemul de management al reclamațiilor și plângerilor Asistență pentru refacerea mijloacelor de trai refacerea afacerilor și asistența, perfecționarea și componenta de mici împrumuturi Angajarea celor afectați de proiect la RMGC Evaluare externă conform Planului de acțiune pentru strămutare și relocare.</p>	<p>RMGC</p>

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
<p>Pierdere de infrastructură publică din Roșia Montană.</p>	<p>Actuala infrastructură și dotările publice din Roșia Montană vor fi scoase din circuitul public prin începerea lucrărilor de exploatare</p>	<p>Infrastructura publică afectată va fi reconstruită în noua comunitate de la Piatra Albă. Structurile congregaționale private vor fi reconstruite sau despăgubite.</p> <p>Se va construi o școală la Piatra Albă.</p> <p>Construcția amplasamentului de strâmutare de la Piatra Albă va include înlocuirea întregii infrastructuri publice, inclusiv primărie, secție de poliție, poștă, casă de cultură o nouă piață (centru comunal), dispensar și farmacie.</p> <p>Se va asigura alimentare centralizată cu apă, canalizare, electricitate și legături telefonice pentru toate gospodăriile strâmutate.</p> <p>Majoritatea bisericilor și cimitirelor vor rămâne neafectate ca urmare a măsurilor de protecție ce vor fi implementate în perimetrul istoric desemnat ca zonă de protecție a patrimoniului. Structurile congregaționale care ar putea fi afectate vor fi reconstruite sau despăgubite la alegerea congregației. Cimitirele și mormintele vor fi mutate potrivit legislației române.</p>	<p>Supraveghere tehnică a construcției utilităților publice</p> <p>Transferul real al utilităților publice</p> <p>Utilizarea reală a utilităților transferate</p>	<p>RMGC împreună cu administrația centrală, regională și locală și comunitățile religioase</p>

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Aflux predominant de muncitori și șomeri bărbați din alte zone	Potențial în detrimentul populației locale prin reducerea accesului sau scăderea calității serviciilor locale. Concurență asupra serviciilor.	<p>Politică de angajări cu prioritate pentru populația locală a RMGC, constructorului și sub-contractorilor acestora și publicarea acestei politici la nivel național, regional și local</p> <p>Cazarea muncitorilor într-o tabără specială cu alimentare cu apă și servicii de salubritate proprii</p>	<p>Statistici trimestriale prezentate pt. RMGC și fiecare contractor (inclusiv subcontractori cu mai mult de 10 muncitori) numărul de angajați locali, naționali, străini în posturi de conducere, calificate, semicalificate și necalificate; aceste statistici se vor publica o dată cu rapoartele generale de monitorizare de mediu și socială</p> <p>Numărul celor cazați în tabăra de construcție monitorizat trimestrial în raport cu forța de muncă totală</p>	Contractorii EPC vor aplica proceduri conforme politici de angajări a RMGC și RMGC va monitoriza conformarea
	Impact asupra infrastructurii locale, locuințelor, bunurilor și serviciilor de bază	<p>Îmbunătățirea serviciilor locale etc. prin creșterea cererii de acces și calitate a serviciilor din partea muncitorilor; prin creștere puterii de cumpărare care determină investiții noi.</p> <p>Creșterea diversității și revitalizării culturale și sociale. Noi energii, noi inițiative – sportive, comerciale, sociale integrarea muncitorilor „străini” în populația locală direct (prin căsătorie) sau indirect, prin cererea de servicii pentru muncitori și familiile lor în comunitățile locale/regionale.</p>	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.	
Aflux predominant de muncitori și șomeri bărbați din alte zone	Omne de impact social legate de interacțiunea	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		<p>RMGC</p> <p>Plan de dezvoltare durabilă a comunității</p> <p>Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC</p>
	Risc de tulburări și conflict (cultura) cu localnicii.	<p>Politică de angajări cu prioritate pentru populația locală a RMGC, constructorului și sub-contractorilor acestora</p> <p>Accent pe angajări cu șanse egale pentru</p>	<p>Respectarea codului de conduită (nr. de încălcări raportate și nr. sancțiuni aplicate)</p> <p>Evaluarea eficacității codului de conduită în evitarea dificultăților cu</p>	Contractorii EPC pregătesc și implementează codul de conduită, RMGC monitorizează conformarea RMGC ține legătura cu

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
	Forme de impact social legate de interacțiunea cu populația locală	creșterea numărului de femei printre angajați. Accent pe angajarea bărbaților căsătoriți sau cu partener de viață stabile. Codul de comportare pentru angajați, Politică de sănătate a comunității Instruire pentru conștientizarea aspectelor de sănătate și BTS Distribuirea gratuită de prezervative Campanie de conștientizare pentru sănătate în comunitate Dispensar pentru muncitori	populația locală Număr de campanii de sănătate, metodele utilizate în rândul forței de muncă și comunității Cursuri de conștientizare a sănătății pentru muncitori (parte a instructajului inițial) Număr de participanți la curs Disponibilitatea prezervativelor Instruire pentru sănătate în comunitate (în cadrul programei școlare, parte a campaniei generale)	autoritățile naționale, locale și regionale de sănătate și ONG Contractorii vor pregăti și implementa planuri de sănătate
Închiderea exploatărilor Roșiamin/Minvest în 2007 conform planurilor actuale ale guvernului	Reducerea forței de muncă locale/regionale, creșterea șomajului (la 90%), migrare externă a (majorității) persoanelor apte și calificate în căutare de lucru	Politică de angajări cu prioritate pentru reangajarea persoanelor disponibilizate de Minvest de către RMGC, constructor și sub-contractorii acestora Reconversie în cadrul programului de dezvoltare a comunității PDCC	Statistici trimestriale prezentate pt. RMGC și fiecare contractor (inclusiv subcontractori cu mai mult de 10 muncitori) numărul de angajați foști Roșiamin în posturi de conducere, calificate, semicalificate și necalificate Numărul foștilor angajați Roșiamin care se înscriu și absolvă cursuri de recalificare Numărul reangajaților	Contractorii EPC se conformează procedurilor de recrutare ale RMGC RMGC va analiza și accepta procedurile de angajare înainte de definitivarea contractelor RMGC va monitoriza conformarea
Întinerirea și îmbunătățirea pieței muncii și a posibilităților	Îmbunătățirea veniturilor și ridicarea nivelului de trai. Îmbunătățirea oportunităților de dezvoltare personală și familială, inclusiv a confortului (izolații mai bune etc.) educației, agrementului și investițiilor viitoare.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC
Educarea adulților, instruire profesională, instruire la locul de muncă	Creșterea oportunităților de exploatare a șanselor de angajare, dezvoltarea de întreprinderi proprii, suplینire a lipsurilor de servicii.			

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Îmbunătățirea serviciilor și dotărilor pentru sănătate.	Posibilități mai bune de sănătate mai ales pentru persoanele în vârstă sau dezavantajate	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		RMGC + firme de utilități și infrastructură locale
Renovarea sau construcția de infrastructură nouă și servicii, inclusiv pentru deșeurii, electricitate, apă, canalizare și drumuri.	Îmbunătățirea infrastructurii de bază și comună și îmbunătățirea sănătății asociată acestora Îmbunătățirea stimulentei de acces sau ședere în regiune datorită creșterii factorului de confort. Benefic pentru posibilitățile turistice.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		RMGC + firme de utilități și infrastructură locale
Expunere la noi culturi (alți români sau cetățeni străini)	Revigorare și revitalizare culturală, introducerea unei noi dinamici culturale	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC
	Stres și conflict datorat schimbărilor, incertitudinii și negocierilor Resentimente, neîncredere, teamă de nou și culturi, persoane străine	Politică de angajări cu prioritate pentru populația locală a RMGC, constructorului și sub-contractorilor acestora Accent pe angajări cu șanse egale pentru creșterea numărului de femei printre angajați. Numărul muncitorilor cazați în Roșia Montană veche (zona protejată), restul în comunități. Dispersare în comunități pentru a ajuta la integrare și oferirea unui mediu social mai normal pentru muncitorii.	Numărul muncitorilor cazați în Roșia Montană veche Numărul muncitorilor cazați comunități Număr de reclamații – înregistrate, depuse și rezolvate Rapoarte de rezolvare a conficțiilor și urmărirea rezultatelor Acțiuni punitive împotriva făptașilor conform Politicii de angajări și cazare a muncitorilor	RMGC și organizația de management a cazărilor din cadrul Fundației Roșia Montană
Strămutarea (unei părți a) comunității	Tulburarea legăturilor sociale locale și rețelilor de solidaritate Afectează cel mai mult persoanele cele mai vulnerabile, precum bătrânii sau handicapatii	Politică pentru persoanele vulnerabile, inclusă în Planul de acțiune pentru relocare și strămutare. Se dă posibilitatea persoanelor să opteze pentru strămutare (în loc de relocarea) pe un amplasament comun, unde se vor construi toate dotările comunității. Alocarea loturilor și locuințelor de pe amplasamentele de strămutare va căuta să păstreze vecinătățile și rețelele de solidaritate.	Conform celor prevăzute în Planul de acțiune pentru relocare și strămutare.	RMGC în legătură cu autoritățile administrație locale cu responsabilități legate de persoanele vulnerabile

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
	Îmbunătățirea condițiilor de trai prin construcții noi, o mai bună infrastructură, acces îmbunătățit la servicii comunitare (mai bune)	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		
Creșterea cererii de servicii locale, infrastructură, inclusiv case, terenuri, alte resurse și proprietăți locale	Creșterea bunăstării proprietarilor/operatorilor locali. Oportunități de lichidare a activelor sau transformare a activelor tangibile în bunuri intangibile. Posibilitatea de a investi în oportunități altfel inaccesibile localnicilor	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC
Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici	Dacă este vorba de locuințe, locatarul trebuie să se mute temporar sau permanent (strămutare) Dacă este un agent economic, pierdere semnificativă de clienți. Firmele trebuie să se mute sau să închidă. Posibilitate de redeschidere dacă accesul este restricționat temporar.	Identificarea tuturor căilor de acces utilizate de comunitate înainte de începerea construcției / operării și implementarea soluțiilor alternative de acces temporar sau permanent	Pentru fiecare contractor, trimestrial numărul de situații în care nu au putut asigura accesul, cu indicarea duratei întreruperii	Contractorii vor monitoriza și implementa planuri de sănătate
Construcția sau exploatarea proiectului restricționează temporar sau întrerupe permanent accesul la locuința sau agenți economici	Posibil impact semnificativ asupra agriculturii de subsistență și mijloacelor de întreținere. Întreruperea practicilor agricole sezoniere și creșterii animalelor	Plata despăgubirilor datorate pentru restricțiile temporare de compensatorii prevăzute în PASR.	Plata despăgubirilor datorate pentru restricțiile temporare de acces; alte măsuri notate și justificate.	RMGC va monitoriza conformarea
Îmbunătățirea infrastructurii de transport în localitate și în regiune prin îmbunătățirea conexiunilor rutiere și suportului logistic.	Intrare și ieșire mai ușoară din regiune a persoanelor, inclusiv turiști. Promovarea regiunii pentru dezvoltare (turistică/alternativă), ducând la dezvoltare socio-economică durabilă.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Creșterea resurselor fiscale colectate de autoritățile locale sub formă de impozite	Îmbunătățirea bugetului autorităților locale, creșterea posibilității de dezvoltare a serviciilor civice locale: educație, sănătate, transport etc.	Dezvoltarea capacității administrației locale de a planifica și utiliza adecvat mai multe resurse Legătura cu administrația locală pentru identificarea necesităților de dezvoltare Cooperare cu autoritățile locale pt. dezvoltarea și cofinanțarea de proiecte care să aducă beneficii comunității locale	Sume plătite anual ca impozite locale Listă de priorități de proiecte de dezvoltare Nr. de proiecte care sunt sau vor fi elaborate	Administrații locale Administrație centrală pentru dezvoltarea capacității administrației locale cu asistența ANDIPRZM și donatori externi
Creșterea resurselor fiscale colectate de autoritățile centrale sub formă de impozite și taxe	Contribuție la dezvoltarea națională prin creșterea veniturilor disponibile	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Administrația centrală
Risc ca taxele și impozitele să nu fie utilizate în primul rând pentru dezvoltare locală	Contribuțiile la stat nu se vor întoarce probabil în folosul dezvoltării locale Posibilitate ca prioritățile administrației locale să nu răspundă nevoilor și dorințelor specifice ale populației locale	Cooperare cu autoritățile locale în proiecte care să aducă beneficii comunității locale /regiunii RMGC va cofinanța aspecte ale dezvoltării proiectelor/ implementării	Număr de proiecte elaborate și cofinanțate Sume pe fiecare proiect	Agenții ale administrației locale și RMGC
Risc legat de o potențială distribuție neechitabilă a beneficiilor aduse de proiect în întreaga comunitate	Personalul mai în vârstă nu va putea găsi de lucru după ce Minvest va închide exploatarea RosiaMin,, persoanele dezavantajate nu vor avea capacitatea (intelectuală, educațională, fizică) de a exploata noile oportunități.	Identificarea persoanelor cu riscuri specifice. Împreună cu autoritățile locale, identificarea oportunităților de angajare, dacă și ce pregătire profesională este necesară, asistență pentru reconversie etc.	Conform măsurilor de pre-angajare și indicatorilor privind angajații Roșiamin Nr. persoane identificate care participă și absolvă cursuri de recalificare Nr. persoane identificate care obțin loc de muncă	Agenții ale administrației locale și RMGC, ONG de resort, dacă se poate
Creșterea angajărilor directe și indirecte.	Fluxul efectelor prezentei unui instrument de investiții major în întreaga comunitate, până la nivel național. 1:4 angajări directe / indirecte, creare de locuri de muncă	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC
Venituri crescute	Comparativ cu scenariul „în lipsa minei”, veniturile vor crește	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Pierdere de personal calificat de alți agenți economici în favoarea RMGC	Scurgere de capacități pentru a ocupa posturi mai bine plătite / cu beneficii mai mari la RMGC. Reducerea capacității disponibile pentru alți angajatori.	Identificarea necesităților de capacitate a forței de muncă în fiecare fază a proiectului pe categorii de calificări cu % aproximativ de angajați Analiza lipsurilor în raport cu capacitatea existentă în regiunile înconjurătoare relativ la cererea RMGC Pe baza analizei, îmbunătățirea formării profesionale, educației și calificării profesionale prin inițiative susținute de RMGC conducând la creșterea capacității pentru satisfacerea nevoilor RMGC cu menținerea capacității pentru necesitățile regionale Cererea de locuri de muncă va determina salarii mai mari și condiții mai bune crescând capacitatea generală a regiunii de a încuraja rămânerea în regiune a muncitorilor cu calificare adecvată	Evaluarea necesarului de capacitate la RMGC. Evaluarea necesarului de capacitate tehnică în regiune pentru satisfacerea necesarului RMGC. Analiza capacității existente în regiune relativ la cererea RMGC. Programe de instruire elaborate și implementate, număr de participanți, absolenți, număr angajați. Evaluare continuă în raport cu capacitatea existentă la firmele din regiunile înconjurătoare pentru a asigura un disponibil suficient.	RMGC pe baza Politicii de angajări. Contractorii EPC se conformează politici de angajări RMGC monitorizează nivelul capacității regionale pentru ca firmele locale să nu sufere de pierderea de capacitate
Creșterea veniturilor angajaților la firme mici	Cererea de furnizare a diferite servicii, materiale și produse pentru proiectul RM va determina cererea de identificare a furnizorilor etc. locali, determinând creșterea veniturilor acestora. Se va stimula și dezvoltarea firmelor locale de aprovizionare a proiectului RM și activităților înrudite /derivate.	Stimularea afacerilor prin Fondul IMM, Microfinanțare, Fondul de Perfecționare profesională + alte inițiative coordonate, dar independente de Fundația de Dezvoltare Roșia Montană	Nr. de cereri de asistență: financiară tehnică administrativ-organizatorică etc. Nr. firme noi Nr. firme noi	RMGC administrația locală și ONG de resort organizații de dezvoltare

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Afectarea firmelor aflate în zona de impact a proiectului	Pierdere temporară sau permanentă a veniturilor din activitate Pierdere de venit și ocupație a antreprenorilor	Asistență de relocare /strămutare (a afacerii) pentru cei afectați. Despăgubire pentru pierderea de venit; îmbunătățirea pregătirii, educării adulților și formării profesionale pentru firmele afectate cu ajutor pentru redeschiderea activității Stimularea afacerilor prin Fondul IMM, Microfinanțare, Fondul de Perfecționare profesională + alte inițiative coordonate, dar independente de Fundația de Dezvoltare Roșia Montană	Ca mai sus Nr. agenți economici afectați, pierdere la cifra de afaceri /profit. Număr de firme afectate strămutate sau rămase în localitate. Cereri de despăgubire adresate de firme Sume distribuite, cui, pe bază de rezolvare transparentă a conflictelor.	
Creșterea vizibilității comunității și a regiunii pentru alte investiții (adică dezvoltare regională)	Creșterea încrederii pentru investiții străine directe în localitatea Roșia Montană, prin confirmarea națională a posibilității de investiții majore la nivel regional și între țările vecine. Forță de muncă calificată, multidisciplinară după dezvoltarea capacității și experienței necesare pentru lucrul la mină și industriile auxiliare.	Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC
Forță de muncă bine pregătită		Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.		Factori interesați afectați direct sau indirect sau implicați de RMGC

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
<p>Inflație și creștere a costului de acces la servicii, infrastructură etc. cauzate de creșterea generată a activității economice și bunăstării din regiune. Potențial afectează pe cei mai săraci din comunitate</p>	<p>Creșterea prețurilor și costului vieții în comunitate.</p> <p>Afectează persoanele defavorizate, mai ales bătrânii și pe cei foarte săraci.</p> <p>Impact mai slab asupra celor implicați în intensificarea activității economice, deoarece vor crește și veniturile.</p>	<p>Politica de cazare a muncitorilor destinată reducerii impactului prin cazare în Roșia Montană veche și locuințe identificate în acest scop în toată zona. Scade impactul asupra pieței imobiliare locale și asigură venituri directe comunității.</p> <p>Identificarea celor mai vulnerabili (pe baza situației inițiale). Măsuri specifice de reducere a impactului.</p> <p>Categoriile de asistență sunt, dar nu numai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -transport – cumpărături, vizite, etc; - asistență medicală - servicii menajere - curățarea zăpezii, colectarea gunoului, tăierea și stivuirea lemnului etc.; - altele – organizare de acțiuni sociale etc. <p>Financiar: împreună/ în cooperare cu autoritățile locale (+/-ONG) determină un coeficient indexat pentru inflație aplicabil persoanelor vulnerabile și defavorizate; cu pensie sau ajutoare de stat pentru a le completa veniturile. Apoi se va concepe o măsură adecvată pentru fiecare caz. De exemplu: coș cu alimente săptămânal determinat împreună cu fiecare beneficiar sau subvenționarea utilităților sau a altor costuri. Astfel se reduce impactul inflației și se asigură menținerea calității vieții</p>	<p>Numărul celor cazați în tabăra de construcție monitorizat trimestrial în raport cu forța de muncă totală.</p> <p>Monitorizarea inflației locale semestrial, inclusiv a imobiiliarelor (chirii, case, terenuri) și mărfurilor de bază.</p> <p>Publicare semestrială a rezultatelor în rapoartele de mediu și sociale ale proiectului.</p> <p>Politică pentru persoanele vulnerabile, inclusă în Planul de acțiune pentru strămutare și relocare</p> <p>Numărul persoanelor vulnerabile, notarea situației fiecăreia.</p> <p>Elaborarea și urmărirea programului de asistență. Număr de vizite potrivit programului de asistență.</p> <p>Elaborarea și aplicarea indicelui de inflație. Determinarea metodei sau măsurii de suplimentare a venitului de bază pentru pensionari; înregistrarea regularității aplicării măsurii pentru fiecare persoană vulnerabilă.</p>	<p>De implementat de contractorul principal al EPC.</p> <p>RMGC va monitoriza conformarea.</p> <p>RMGC în legătură cu autoritățile administrație locale cu responsabilități legate de persoanele vulnerabile, +/- ONG.</p>
<p>Perioada de construcție + perioadă scurtă de activitate relativ mai intensă</p>	<p>Creșterea activității economice locale după începerea construcției, faza cea mai activă, inclusiv ca locuri de muncă</p> <p>Contractarea activității economice locale la încheierea construcției, inclusiv restrângerea activității.</p>	<p>Politica de achiziții locale cu scop de punere în valoare a capacității micilor firme locale.</p> <p>PDDC cuprinde măsuri de dezvoltare a IMM care să îmbunătățească climatul de afaceri în perspectiva îndelungată și să atenueze impactul potențial al descreșterii care ar urma încheierii fazei de construcție.</p>	<p>Achiziții locale, față de cantitatea totală contractată, monitorizate trimestrial la fiecare contractor și comparate cu obiectivele stabilite prin contract la fiecare.</p> <p>Operare și întreținere și comparate cu obiectivele stabilite prin contract la fiecare.</p>	<p>Implementare de către contractori în parteneriat cu RMGC.</p> <p>RMGC va monitoriza conformarea.</p>

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
Creșterea circulației, mai ales în faza de construcție.	Volum semnificativ de trafic, mai ales de mașini grele, crește riscul pentru persoane. Riscul cel mai acut pentru locuitorii rămași pe loc, pietoni, bicicliști, copii și bătrâni.	Codul de conduită al angajaților, limite de viteză, măsuri de protecție și conștientizare în școli.	Controlul circulației și ecrane acustice pt. amortizare zgomot. Măsurători radar ale vitezei și/sau cutii negre la vehicule. Numărul cursurilor de conștientizare a siguranței și participare. Numărul incidentelor și accidentelor și acțiuni corective aferente adoptate.	Contractorii EPC identifică pericolele și le reduc. RMGC și contractorii împreună cu cadrele didactice și inspectorii administrează campanii de conștientizare și reactualizare a conștientizării.
Construcția și exploatarea minei.	Activitățile industriale semnificative, precum minele, creează noi pericole pentru siguranță în comunități, mai ales pentru locuitorii rămași pe loc.	Împrejmuirea tuturor incintelor de lucru. Servicii de pază pentru împiedicarea accesului terților. Conștientizare.	Numărul de pătrunderi neautorizate pe amplasament. Numărul incidentelor și acțiunile corective aferente adoptate. Numărul cursurilor de conștientizare a siguranței și participarea la cursuri.	Contractorii împreunăiesc toate incintele de lucru. RMGC va monitoriza conformarea. RMGC și contractorii împreună cu cadrele didactice și inspectoratul de protecție a muncii.
Riscuri sociale și economice legate de închiderea ulterioară a minei.	Planificare necorespunzătoare sau insuficientă a activităților economice alternative durabile pe durata de existență a minei determină impact economic semnificativ după închiderea minei.	Dezvoltarea unei game de măsuri și inițiative pe durata proiectului RM care să permită creșterea bunăstării după închiderea exploatării. Stimularea afacerilor prin Fondul IMM, Microfinanțare, Fondul de Perfecționare profesională + alte inițiative coordonate, dar independente de Fundația de Dezvoltare Roșia Montană.	Nr. de cereri de asistență: - financiară; - tehnică; - administrativ-organizatorică etc. Nr. firme noi. Creșterea cifrei de afaceri/profitului firmelor noi/ existente. Programe de instruire elaborate și implementate, număr de participanți, absolvenți, număr angajați.	RMGC și Fundația pt. Dezvoltare Roșia Montană. Factori interesați afectați direct sau indirect ,sau implicați de RMGC.
	Migrația forței de muncă calificate, plecarea tinerilor pregătiți, demografia va reflecta (din nou) îmbătrânirea populației.	Crearea și promovarea localității Roșia Montană și a zonei ca centru de excelență pentru (de ex.) tehnologie minieră, experiență de dezvoltare durabilă a comunității, construcții, arheologie și patrimoniul Stabilirea unor industrii economice durabile centrate de ex. pe: minerit, dezvoltarea comunității, construcții, arheologie, turism etc.	Nr. centre de învățământ, nr. de participanți, evoluție în timp (creștere/ descreștere); nr. companii (care oferă servicii în domeniul de excelență); nr. de angajați (tendențe), cifră de afaceri și fluctuație forță de muncă. Nr. de firme, nr. angajați, cifra de afaceri, profit, contribuții la bugetul local.	Fundația de dezvoltare Roșia Montană. Factori interesați, autorități locale.

Descrierea impactului	Efectul impactului	Măsura de ameliorare	Măsuri și indicatori de monitorizare	Responsabili
	<p>Scăderea populației la nivel nedurabil demografic și economic; satul Roșia Montană intră în declin.</p> <p>Indicatorii socio-economici la Roșia Montană demonstrează creștere pozitivă Roșia Montană rămâne un centru viabil, atractiv, cu economie durabilă, creștere economică pozitivă și populație dinamică.</p>	<p>Dezvoltarea localității ca așezare atractivă, cu standarde ridicate de calitate a vieții, pe baza principiilor dezvoltare durabila, bine întreținut, confortabil și accesibil, cu posibilități economice și locuri de muncă.</p> <p>Nu sunt necesare măsuri de ameliorare.</p>	<p>Nr locuitori, cereri de stabilire în Roșia Montană, nr. persoane care pleacă din localitate, înscriși la instituții de învățământ, contribuții la bugetul local, structura demografică, nr. nașteri, decese, schimbarea nr. de locuitori (creștere, scădere).</p>	